

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

IZRAČUN KAZALNIKOV KONKURENČNOSTI ZA SLOVENIJO

Feliks Cimperman

PRIKAZI IN ANALIZE
2/2009

Izdaja BANKA SLOVENIJE
Slovenska 35
1505 Ljubljana
telefon: (01) 4719-000
fax: (01) 2515-516

Zbirko PRIKAZI IN ANALIZE pripravlja in ureja Analitsko-raziskovalni center Banke Slovenije (telefon 4719-680, fax 4336-323, e-mail arc@bsi.si).

Mnenja in zaključki, objavljeni v prispevkih v tej publikaciji, ne odražajo nujno uradnih stališč Banke Slovenije ali njenih organov.

<http://www.bsi.si/iskalniki/raziskave.asp?Mapald=234>

Uporaba in objava podatkov in delov besedila je dovoljena z navedbo vira.

Številka 2, Letnik XV

ISSN 1581-2316

IZRAČUN KAZALNIKOV KONKURENČNOSTI ZA SLOVENIJO

Feliks Cimperman¹

POVZETEK

V gradivu so analizirani kazalniki nominalnega in realnega efektivnega tečaja za Slovenijo, s posebnim poudarkom na kazalnikih, ki so izračunani v Banki Slovenije. Kazalniki konkurenčnosti, ki jih izračunava Evropska komisija, ECB (harmonizirani kazalniki konkurenčnosti – HCI), kakor tudi nekatere druge institucije, kot so OECD ali BIS, temeljijo na vnaprej določenem naboru držav partneric enakem za vse države. Standardizacija metodologije, podatkov in nabora držav partneric omogoča enostavno primerjavo konkurenčnosti med državami, vendar pa le na trgih držav vključenih v nabor. Poleg prednosti je takšna standardizacija hkrati tudi njihova največja omejitev oziroma pomanjkljivost, saj za konkretno državo, trgi držav partneric v naboru niso nujno tudi najbolj pomembni. Zato so pri kriteriju izbora najpomembnejših partneric za Slovenijo upoštevane vse države EU27 in vse tiste države zunaj EU, katerih delež izvoza blaga v celotnem izvozu blaga je večji od 0.1%. Temu kriteriju se najbolj približata kazalnik, ki temelji na modificiranih utežeh ECB za 44 držav partneric, linearno povečanih za 3 države nekdanje Jugoslavije, kot tudi kazalnik, katerega uteži temeljijo na prometu blagovne menjave Slovenije s tujino, in je izračunan za 47 držav partneric. Indeks realnega efektivnega tečaja, merjen s cenami življenjskih potrebščin, je v obdobju 2000-2008 apreciiral za okoli 10%, nekoliko več kot 1% letno. Takšna dolgoročna apreciacija se nahaja v razponu ocen Balassa-Samuelsonovega učinka za Slovenijo, in je skladna s procesom realne konvergence. Po letu 2006 kažejo indeksi nominalnega in realnega efektivnega tečaja na apreciacijo, ne glede na uporabljene uteži.

ABSTRACT

The paper analyzes indicators of nominal and real effective exchange rate for Slovenia, with special emphasis on indicators, which are calculated in the Bank of Slovenia. Indicators of competitiveness calculated by the European Commission, the ECB (Harmonized Competitiveness Indicators - HCIs), as well as certain other institutions, such as the OECD or the BIS, are based on a predetermined set of partner countries, which are the same for all countries. Standardization of methodology, data sets, and partner countries make it easier to compare the competitiveness between countries, but only on the markets involved in the set. Although such standardization has many advantages for an individual country, it can be their greatest weakness or limitation at the same time, while markets of partner countries in the set are not necessarily the most important ones for that particular country. When considering the selection of partners for Slovenia, all EU27 countries and those outside the EU, whose share of exports of goods in Slovenian total exports of goods are greater than 0.1% are taken into account. This criteria is closer to the indicator, based on the modified weights for the ECB's 44 partner countries, increased linearly by 3 countries of former Yugoslavia, as well as the indicator, whose weights are based on the trade of goods of Slovenia, and is calculated for 47 partner countries. Real effective exchange rate index based on consumer prices has appreciated in the period 2000-08 by roughly 10%, somewhat more than 1 percent per year, which is in the range of available estimates of the Balassa-Samuelson effect for Slovenia, and thus in line with the real convergence process. After 2006 indexes of nominal and real effective exchange rate show appreciation, irrespective of the used weights.

¹ Analitsko-raziskovalni center Banke Slovenije (feliks.cimperman@bsi.si).

Uvod

Indeksi realnega efektivnega tečaja kažejo gibanje realne vrednosti košarice tujih cen, izražene v enotah domače valute. Pri sestavi indeksov realnega efektivnega tečaja uporabljamo razmerje med nominalnim efektivnim tečajem in tehtanim indeksom relativnih cen. To razmerje je koristno z vidika vodenja ekonomskih politik, saj pod nekaterimi predpostavkami odraža konkurenčni položaj gospodarstva, glede na cenovne ali stroškovne dejavnike, ki jih to gospodarstvo dosega.

V gradivu so analizirani kazalniki nominalnega in realnega efektivnega deviznega tečaja za Slovenijo, osrednja pozornost pa je namenjena predstavitvi novega kazalnika efektivnega tečaja, ki ga izračunava Banka Slovenije. V analizi so primerjani 1.) kazalnik po doslej uporabljeni metodologiji Banke Slovenije, ki pri izračunu uteži upošteva 7 držav partneric, 2.) novi kazalnik, ki upošteva 47 držav partneric, 3.) harmonizirani kazalnik konkurenčnosti ECB, ki upošteva 57² držav, in 4.) kazalnik Evropske komisije, ki upošteva 41 držav. Pomanjkljivost zadnjih dveh je v tem, da ne upoštevata pomembnih trgovinskih partneric: kazalnik na podlagi uteži ECB ne vključuje Srbije, Makedonije in BiH, ki so imele v obdobju 2005-2007 v povprečju 5% delež v skupnem prometu blagovne menjave Slovenije s tujino, kazalnik Evropske komisije pa poleg prej omenjenih držav ne vključuje še Hrvaške in Rusije, ki skupno predstavljata 18,5% delež celotnega slovenskega izvoza blaga v tujino. Prednost kazalnikov ECB in Evropske komisije pa je, da pri izračunu uteži uporabljata metodo dvojnega štetja izvoza, ki nekoliko širše zajema tudi učinke konkurenčnosti na tujih trgih, in da omogočata primerjavo kazalnikov konkurenčnosti med državami (vendar to velja le za trge držav, vključenih v standardni nabor, ki pa za posamezno državo niso nujno najbolj relevantni). Kazalniki, ki jih izračunava Evropska komisija, so javno dostopni in se lahko prosto uporabljajo, medtem ko ECB dovoljuje javno uporabo le nekaterih harmoniziranih kazalnikov konkurenčnosti, ki so prosto dostopni³, vsi ostali pa so le za interno uporabo NCB.

Glavne ugotovitve v gradivu so naslednje. Prvič, vsi kazalniki odražajo podobne tendence gibanja efektivnega tečaja, čeprav se pri njihovem izračunu uporabljajo različne metodologije in podatki. Kriteriju zajema najpomembnejših partneric za Slovenijo se najbolj približa kazalnik ECB na podlagi uteži 57 držav partneric, kazalnik ki temelji na modificiranih⁴ utežeh ECB za 44 držav partneric, linearno povečanih za 3 države nekdanje Jugoslavije, ter kazalnik, katerega uteži temeljijo na prometu blagovne menjave Slovenije s tujino, in je izračunan za 47 držav partneric. Poglavitna prednost slednjih uteži pred modificiranimi utežmi ECB je da omogočajo relativno enostaven izračun, poleg tega pa lahko v izračunu zajamemo dejansko najpomembnejše države partnerice oziroma trge. Drugič, kar zadeva gibanja, je indeks realnega efektivnega tečaja, merjen s cenami življenjskih potrebščin, je v obdobju 2000-2008 appreciiral za okoli 10%, nekoliko več kot 1% letno. Takšna dolgoročna appreciacija se nahaja v razponu ocen Balassa-Samuelsonovega učinka (0,5% do 1,5%)⁵ za Slovenijo, in je skladna s procesom realne konvergence, ki odraža zmanjševanje odstopanj v produktivnosti med slovenskim gospodarstvom in povprečjem bolj razvitih tujih partnerjev. Indeksi nominalnega in realnega efektivnega tečaja kažejo na pospešeno appreciacijo v zadnjih dveh letih do srede

² Harmonizirani kazalnik konkurenčnosti, deflacioniran s HICP oziroma CPI.

³ <http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=6374972>. Do konca julija 2009, so to bili realni harmonizirani kazalniki konkurenčnosti, deflacionirani s HICP oziroma CPI, z deflatorjem bruto družbenega proizvoda, s stroški dela na enoto proizvoda celotnega gospodarstva ter nominalni kazalnik konkurenčnosti.

⁴ Glej statistično prilogo.

⁵ Okvir 1.2: Prispevek Balassa-Samuelsonovega učinka k razliki med inflacijo v Sloveniji in evroobmočju, Poročilo o cenovni stabilnosti, oktober 2008, Banka Slovenije.

drugega četrtertletja 2008 in v začetku letošnjega leta, ne glede na uporabljene uteži. Tretjič, regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja kažejo, da v zadnjih dveh letih najbolj apreciira indeks realnega efektivnega tečaja domače valute do držav članic EU27 izven evroobmočja, oziroma preostalega sveta, kot posledica ponovne apreciacije evra. V opazovanem obdobju je Slovensko gospodarstvo ohranjalo relativno stabilno konkurenčnost do držav nekdanje Jugoslavije.

Gradivo se najprej deli na vsebinsko opredelitev metodologije izračuna kazalnikov nominalnega in realnega efektivnega tečaja, ki mu na koncu sledi še izračun kazalnikov za Slovenijo s kratko primerjalno analizo in predstavitevjo sklepnih ugotovitev. Vsebinskemu delu sledijo še metodološki dodatek in statistična priloga s tabelami uteži, rezultatov izračunov in ob koncu še dodatni slikovni prikaz kazalnikov konkurenčnosti Slovenije izračunanih z uporabo širšega nabora deflatorjev.

1. Opredelitev in izračun efektivnega tečaja

Vrednost domače valute v odnosu do drugih valut merimo bodisi z individualnimi razmerji med dvema valutama ali pa z agregatnimi kazalniki razmerij med domačo valuto in izbrano košarico tujih valut. Kazalnik, ki ga običajno prikazujemo v indeksni obliki, imenujemo tudi nominalni efektivni tečaj (NET). NET je indeks povprečne vrednosti domače in/ali tujih valut glede na izbrano bazno obdobje in glede na izbrano košarico oziroma skupino držav, ki so običajno najpomembnejše partnerice države v zunanji trgovini.

Ocena indeksa nominalnega efektivnega tečaja je odvisna od:

- a) števila izbranih držav partneric vključenih v izračun uteži,
- b) izbranega referenčnega obdobja za izračun uteži,
- c) metodologije izračuna uteži,
- d) izbora baznega obdobja za izračun indeksa NET, in
- e) uporabljenega matematičnega obrazca.

a) V izbor za izračun NET so običajno vključene tiste države partnerice oziroma njihove valute, ki imajo v mednarodni menjavi države, za katero se sestavlja indeks, najpomembnejšo vlogo. Pri izboru partneric se upošteva bodisi blagovna menjava, menjava blaga in storitev ali tudi drugi širše ali ožje definirani tokovi tekočih transakcij s tujino. V praksi se najbolj pogosto uporabljajo deleži izvoza ali skupnega prometa blagovne menjave (izvoz+uvoz) s posameznimi državami v celotnem izvozu oziroma skupnem prometu blagovne menjave države, za katero se izračunava indeks nominalnega efektivnega tečaja. Pri tem se lahko uporabi celotni agregat blagovne menjave ali pa le njegov del, ki ga v tuji literaturi opredeljujejo kot 'manufactured goods' – proizvedeno blago, ki v standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji SMTK zajema skupine 5-8 (kemični proizvodi, izdelki razvrščeni po materialu, stroji in transportne naprave, razni gotovi izdelki). Iz izračuna uteži so izločene predvsem kategorije blaga, kot so kmetijski proizvodi, surovine in energenti, ki so bolj ali manj posledica naravnih monopolov in so zato le v manjši meri pod vplivom konkurence na svetovnem trgu. Poleg tega pa njihova vrednost v celotnem agregatu blaga močno niha predvsem zaradi cenovnih šokov in le v manjši meri zaradi sprememb obsega povpraševanja.

b) Načeloma je pri izboru referenčnega obdobja za izračun uteži najprimernejše obdobje, za katerega je značilno domače in zunanje ravnovesje. Pomembno je tudi, da ne vključuje slučajnih ali sezonskih vplivov. To je mogoče zagotoviti na vsaj dva načina, in sicer:

- Pri uporabi fiksnih uteži, ki se v krajšem ali daljšem obdobju ne spreminjajo, se ponavadi izračuna nekajletno povprečje bilateralnih deležev v blagovni menjavi. Običajno se to povprečje po določenem časovnem obdobju revidira z novim izračunom na podlagi novejših podatkov, da bi na ta način zajeli možne strukturne spremembe v zunanji trgovini. ECB je do sedaj za referenčno obdobje izračuna uteži uporabila povprečje v let 1995-1997 in povprečje let 1999-2001. Naslednjo spremembo referenčnega obdobja in nabora držav za izračun uteži bi naj ECB opravila v letu 2009.
- Pri izračunu in uporabi uteži, ki se spreminjajo, se kot referenčno obdobje uporablja koledarsko leto. Običajno se v takem primeru indeksi nominalnega in/ali realnega efektivnega tečaja za tekoče obdobje izračunavajo na podlagi uteži iz preteklega leta. V primeru, da uteži ni mogoče redno in tekoče izračunavati, se pri izračunu indeksa nominalnega efektivnega tečaja uporabljajo uteži iz zadnjega razpoložljivega referenčnega obdobja. To metodo pri izračunih kazalnikov konkurenčnosti uporablja Evropska komisija.

Kot referenčno obdobje za Slovenijo je v prvih izračunih efektivnih tečajev v Banki Slovenije po osamosvojitvi⁶ bilo izbrano leto 1992, saj je bilo edino, za katero so bili sredi leta 1993 razpoložljivi podatki. Konec devetdesetih let je bilo leto 1992 nadomeščeno z letom 1995, za katerega je bilo značilno relativno zunanje ravnovesje.

c) Uteži, ki se uporabijo za izračun agregatnega indeksa nominalnega efektivnega tečaja, se lahko izračunajo na podlagi deležev posamezne države oziroma njene valute v celotnem izvozu, uvozu ali pa skupnem prometu (izvoz+uvoz) blagovne menjave s tujino. Košarica uteži, ki je bila uporabljena v letu 1993, je temeljila na valutni strukturi skupnega prometa blagovne menjave. V praksi se poleg uteži, ki temeljijo na bilateralni menjavi, izračunavajo tudi popravljene uteži, ki poleg bilateralne konkurence med državama upoštevajo tudi obseg konkurence na trgih tretjih držav.

Najpogosteje uporabljena metoda izračuna uteži, ki poleg bilateralne konkurence upošteva še konkurenco na tretjih trgih, je metoda dvojnega tehtanja izvoza, ki jo pri izračunih kazalnikov konkurenčnosti uporabljata ECB in Evropska komisija. Izračun uteži s to metodo upošteva konkurenco na tujih trgih tako s strani domačih proizvajalcev kot izvoznikov v vseh preostalih državah. Končne uteži se nato izračunajo kot tehtano povprečje (glede na delež uvoza in izvoza v celotni blagovni menjavi določene države) izvoznih in uvoznih uteži.

d) Izbor baznega obdobja, v katerem ima indeks nominalnega efektivnega tečaja vrednost 100, je lahko neposredno povezana z izborom referenčnega obdobja za izračun uteži, ali pa je izbira neodvisna od referenčnega obdobja in potemtakem bolj ali manj arbitrarna. Pri prvotnem izračunu Banke Slovenije je bilo bazno obdobje enako referenčnemu obdobju v letu 1992, hkrati s preračunom novih uteži pa je bilo prestavljeno v leto 1995. ECB pri izračunu

⁶ Feliks Cimperman, Franček Drenovec, Izračun efektivnega deviznega tečaja za Slovenijo, Prikazi in analize I/1 (september 1993), Ljubljana

kazalnikov konkurenčnosti pogosto uporablja kot bazno obdobje prvo četrletje 1999, in sicer zaradi tega ker 1.1.1999 pomeni začetek uporabe evra kot enotne valute znotraj izbranega seta držav oziroma evroobmočja.

e) Agregatne indekse je mogoče izračunavati bodisi po Lespeyresovi bodisi po Paashejevi metodi (oziroma tudi z uporabo Fischerjevega obrazca). Razlika med metodama je, da prva metoda uporablja stalne uteži, druga pa uteži, ki se spreminjajo. Agregatni indeksi s stalno utežjo kažejo spreminjanje cen, medtem ko tekoče tehtanje pomeni tudi upoštevanje sprememb v količinah blagovne menjave oziroma blaga in storitev. Pri izračunu v letu 1993 smo uporabili Lespeyresov obrazec s stalno osnovo v letu 1992, pri izračunu agregatnega indeksa pa je bilo uporabljeno geometrijsko povprečje, ki je manj občutljivo na relativne spremembe komponent indeksa v primerjavi s tehtanim aritmetičnim povprečjem. Pri uporabi slednjega imajo valute, ki se v razmerju do domače valute dražijo, manjši vpliv na gibanje agregatnega indeksa kot valute, ki v enakem opazovanem obdobju izgubljajo vrednost do domače valute.

2. Opredelitev in izračun indeksa realnega efektivnega tečaja

Indeks realnega efektivnega tečaja kaže gibanje realne vrednosti košarice tujih cen, izražene v enotah domače valute. Pri sestavi indeksa realnega efektivnega tečaja⁷ uporabljamo razmerje med nominalnim efektivnim tečajem in tehtanim indeksom relativnih cen. To razmerje odraža konkurenčni položaj gospodarstva, za katerega se indeks izračunava, predvsem takrat, kadar imajo udeleženci v transakcijah popolne informacije o trgu blaga in storitev, pod predpostavko, da ne obstajajo transportni stroški, trgovinske ovire in cenovna diskriminacija. Upoštevanje teh predpostavk je bistvenega pomena pri analizi rezultatov, pridobljenih z izračunavanjem realnih kazalnikov konkurenčnosti⁸. Izbor ustreznega deflatorja je odvisen od namena analize kot tudi od časovne in vsebinske razpoložljivosti ustreznih statističnih podatkov. Pod nazivom deflator v tem kontekstu razumemo razmerje med indeksom domačih cen in tehtanim povprečjem agregatnega indeksa tujih cen in/ali stroškov.

Najpogosteje se kot deflatorji uporabljajo naslednji indeksi:

- Harmoniziran indeks življenjskih potrebščin HICP oziroma kadar z njim ne razpolagamo CPI. Realni efektivni tečaj, merjen z indeksom cen življenjskih potrebščin, je najbolj pogosto uporabljan kazalnik konkurenčnosti. Porast kazalnika kaže, da cene na domačem trgu rastejo hitreje kot tuje cene, izražene v domači valuti. Visoka in dalj časa trajajoča apreciacija tako izračunanega realnega efektivnega tečaja nakazuje možnost povečanega uvoza blaga in/ali storitev ter poslabšanja zunanega ravnovesja. Kazalnik je zaradi dostopnosti statističnih virov podatkov mogoče relativno enostavno izračunati, kar je njegova največja prednost. Pomanjkljivost je v tem, da na indekse CPI močno vpliva davčna politika posameznih držav (npr. različne stopnje DDV, ki vplivajo predvsem na raven cen, na spremembe pa le takrat, ko se sočasno spreminjajo tudi stopnje obdavčitve). V

⁷ Podrobneje o metodologiji izračuna kazalnikov konkurenčnosti v »Metodološki prilogi«.

⁸ Te predpostavke so v praksi le delno izpolnjene, še najbolj se jim približujejo pogoji, ki veljajo na trgu homogenega blaga in storitev (nekatero kovine, vrste kmetijskih izdelkov, surovin itd.). Ker cene teh proizvodov zelo nihajo, kar bi lahko ustvarilo napačno sliko o konkurenčnosti, se iz izračuna uteži tovrstni proizvodi ponavadi izločajo.

indeks CPI so poleg blaga vključene tudi storitve, ki ponavadi niso predmet mednarodne menjave in so bolj ali manj lokalnega značaja. V indeks CPI so vključeni proizvodi tako menjalnega kot ne menjalnega sektorja.

- Indeks cen industrijskih proizvodov – PPI. Odraža konkurenčni položaj gospodarstva, vendar pa ima v agregatni obliki podobne slabosti kot kazalnik konkurenčnosti, merjen s CPI, saj so v takšen indeks cen vključeni tako proizvodi, ki so predmet mednarodne menjave, kot tudi proizvodi, ki so izključno ali pretežno namenjeni domačemu trgu. Takšne pomanjkljivosti lahko omilimo, če v izračunu upoštevamo le cene industrijskih proizvodov v predelovalni dejavnosti. V zadnjem času statistika objavlja tudi cene industrijskih proizvodov, ki jih domači proizvajalci dosegajo na tujih trgih⁹. Dejansko bi uporaba cen proizvajalcev, doseženih na tujih trgih, najbolje prikazovala konkurenčni položaj gospodarstva v tujini, če bi za vse partnerice obstajali podobni podatki,

Poleg indeksov realnega efektivnega tečaja, merjenih s CPI in PPI, ki se najpogosteje uporabljata kot kazalnika konkurenčnosti, so v uporabi tudi nekateri drugi kazalniki konkurenčnosti na podlagi gibanja deflatorjev BDP in izvoznih cen. Za analizo dolgoročne vzdržnosti ekonomije sta pomembna predvsem kazalnika na podlagi stroškov dela na enoto proizvoda, ki se izračunavata za predelovalno dejavnost ali pa za celotno gospodarstvo.

3. Kazalniki konkurenčnosti za Slovenijo

Po stari metodologiji, ki je bila objavljena v septembrski številki Prikazov in analiz v letu 1993, je Banka Slovenije izračunavala kazalnike konkurenčnosti, ki so temeljili na deflatorjih CPI, PPI in stroškov dela na enoto proizvoda v predelovalni dejavnosti. Od julija 2008 dalje v Banki Slovenije izračunavamo in uporabljamo (ob harmoniziranih kazalnikov konkurenčnosti, ki jih za članice EU izračunava ECB), kazalnike konkurenčnosti po novi metodologiji, ki temeljijo na večjem obsegu držav zajetih v izračun, drugačnem izračunu uteži in baznem letu izračuna v letu 2005.

V Sloveniji, poleg Banke Slovenije, kazalnike cenovne in stroškovne konkurenčnosti izračunava še UMAR, v tujini pa jih izračunavata ECB in Evropska komisija. Razlike pri izračunanih kazalnikih konkurenčnosti za Slovenijo izhajajo iz razlik v izbiri držav partneric, metodi določanja uteži in izbiri referenčnega ter baznega obdobja izračuna kazalnikov konkurenčnosti. Vse te razlike vplivajo tako na gibanje indeksa nominalnega efektivnega tečaja kot tudi na gibanje indeksa realnega efektivnega tečaja, ki ga izračunamo kot razmerje med NET in ustreznim deflatorjem.

Iz tabele 1 je razvidno, da so največje razlike pri izračunu kazalnikov konkurenčnosti v izbiri referenčnega obdobja in nabora držav partneric za izračun uteži ter baznega obdobja. Oboje je bilo po dosednji metodologiji Banke Slovenije glede na metodologijo ECB in Evropske komisije pomaknjeno v preteklost za dobra 4 leta. Tak zamik pri izboru referenčnega obdobja za izračun uteži predpostavlja uporabo strukture zunanje trgovine iz obdobja izračuna, kar pomeni, da v izračunu niso upoštevane spremembe v kasnejšem obdobju. Za Slovenijo je v tem kontekstu še zlasti pomemben porast blagovne menjave z republikami nekdanje Jugoslavije ter bivše SZ, zlasti pa razvoj blagovne menjave z Rusijo. Te spremembe v

⁹ Za Slovenijo SURS objavlja naslednje indekse: cene proizvajalcev na vseh tujih trgih in ločeno cene proizvajalcev za evroobmočje ter države zunaj evroobmočja.

strukturi zunanje trgovine pri do sedaj veljavnem izračunu kazalnikov za Slovenijo niso bile upoštevane, vendar pa jih kljub veliko širšemu naboru zunanjetrgovinskih partneric pri izračunu uteži ne upoštevata niti metodologiji ECB in Evropske komisije.

Pri izboru držav partneric¹⁰ za izračun starega indeksa nominalnega efektivnega tečaja za Slovenijo so bila upoštevana naslednja načela:

- V izbor so bile uvrščene države tržnih gospodarstev s konvertibilnimi valutami. Iz izbora so bile izločene tiste države, s katerimi je Slovenija v preteklosti poslovala preko klirinških računov, in republike¹¹ nekdanje Jugoslavije.
- Pri izboru so bile upoštevane le tiste države, katerih valute so v skupnem prometu blaga (izvoz+uvoz) v letu 1992 presegle 90% vrednosti takratne blagovne menjave s tujino. Ob koncu 90-tih je bilo referenčno obdobje za izračun uteži spremenjeno na leto 1995.

Tabela 1: Osnovne značilnosti izračuna nominalnega in realnega efektivnega tečaja

	Metodologija Banke Slovenije		ECB	Evropska komisija
	Do aprila 2008	Nova metodologija		
Referenčno obdobje izračuna uteži	1995	2005-2007	1995-1997 in 1999-2001	Letno 1993 do 2005
Bazno obdobje izračuna indeksa	1995	2005	1999Q1	1999
Izbor partneric	7 držav katerih valute so predstavljale več kot 90% prometa blagovne menjave	47 držav z največjim obsegom blagovne menjave	Več harmoniziranih naborov Evroobmočje (12,13,15) Extra evroobmočje Skupaj intra in extra območje (podrobneje v prilogi)	Več naborov Evroobmočje 13 Evropska unija 27 Industrijske države 36 Industrijske države 41 (podrobneje v prilogi)
Izračun uteži	Deleži posameznih valut v skupnem prometu blaga (izvoz+uvoz blaga)	Deleži posamezne države v skupnem prometu blaga (izvoz + uvoz) v skupini SMTK od 5 do 8 'manufactured goods'	dvojno tehtanje izvoza, ki naj vključi konkurenco na tujih trgih tako od domačih producentov kot tudi drugih izvoznikov na tem trgu. Upošteva le 'manufactured goods' brez, kmetijstva, surovin in energentov	dvojno tehtanje izvoza (glej opis levo)
Izračun tehtanega povprečja	Geometrično povp.	Geometrično povp.	Geometrično povp.	Geometrično povp.
Uporabljeni deflatorji	CPI PPI ULC predelovalna dejavnost (bruto plače)	CPI PPI	CPI, HICP PPI BDP deflator ULCM - stroški dela na en. v industriji ULCT - stroški dela na en. celotna ekonomija	CPI, HICP BDP deflator Deflator izvoza blaga in storitev ULCE - stroški dela na en. Celotna ekonom. ULCM - stroški bruto plač v industriji

Viri: ECB, Evropska komisija, Banka Slovenije.

Pri izračunu starega efektivnega tečaja, ki ga je izračunavala Banka Slovenije, so bile upoštevane valute Nemčije, Avstrije, Italije, Švice, ZDA, Velike Britanije in Francije. ZDA so bile vključene v izbor predvsem zaradi visokega deleža ameriškega dolarja pri plačilih blagovne menjave in ne zaradi same velikosti obsega blagovne menjave z ZDA.

Izbor držav partneric v izračunih ECB in Evropske komisije (ki je za vse države, za katere se indeks računa, enak) temelji na pomenu posameznih držav partneric za evroobmočje kot celoto. Pri tem lahko struktura zunanjetrgovinske menjave posamezne države bistveno

¹⁰ Feliks Cimperman, Franček Drenovec, Izračun efektivnega deviznega tečaja za Slovenijo, Prikazi in analize I/1 (september 1993), Ljubljana.

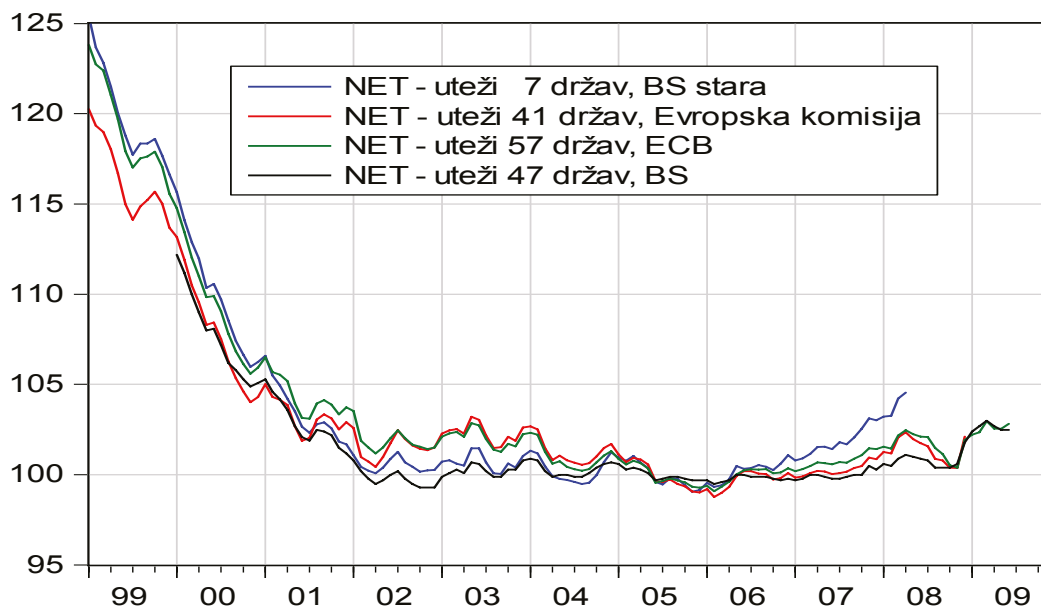
¹¹ Bilateralni sporazumu o zunanjetrgovinski menjavi.

odstopa od tako opredeljenega izbora. ECB vključuje v svoj harmonizirani nabor držav partneric Hrvaško in Rusijo, ne vključuje pa Srbije, Makedonije in BiH, ki imajo 5% delež v skupnem prometu blagovne menjave Slovenije s tujino (povprečje 2005-2007). Ob upoštevanju le izvoza delež teh treh držav v celotnem izvozu Slovenije hitro narašča in je v letu 2007 znašal 7,2% celotnega izvoza blaga Slovenije v tujino. Evropska komisija v izbranem vzorcu partneric za izračun uteži ne vključuje Hrvaške, razen v najširši skupini 41 držav partneric pa nima vključene niti Rusije. Obe omenjeni državi skupaj predstavljata nekaj več kot 12% celotnega slovenskega izvoza blaga v tujino.

Poleg razmerja deflatorjev (cen in/ali stroškov) določa vrednost realnega efektivnega tečaja tudi gibanje tečajev domače valute do valut držav partneric, vključenih v izračun. Ker so gibanja valut na mednarodnih finančnih trgih zelo nepredvidljiva in so spremembe lahko zelo velike, imajo slednje zelo velik vpliv na izračun kazalnikov konkurenčnosti, ta vpliv pa je lahko celo večji od vpliva sprememb v gibanju razmerij deflatorjev. Iz slike 1 je razvidno, da nominalni efektivni tečaj domače valute, merjen z utežmi sedmih držav, tj. po metodologiji, ki jo je Banka Slovenije uporabljala do aprila 2008, v letu do vključno prvega četrtletja 2008 kaže najmočnejšo apreciacijo. Na takšno gibanje indeksa v primerjavi s preostalimi tremi indeksi nominalnega efektivnega tečaja, izračunanih na podlagi različnih naborov uteži, je vplival predvsem visok delež ameriškega dolarja (17,8%) v uporabljeni strukturi uteži. Ameriški dolar je namreč od začetka leta 2006, posebej pa v letu 2007 in v začetku leta 2008, pospešeno izgubljal vrednost v odnosu do evra in drugih pomembnih valut. Od decembra 2005 do vključno aprila 2008, ko je bilo za 1 evro potrebno odšteti 1,58 ameriškega dolarja, je vrednost evra do ameriškega dolarja porasla kar za 33%. Od aprila lani se je vrednost evra do ameriškega dolarja postopoma zniževala in je februarja letos dosegla dno z 1,28 ameriškega dolarja za 1 evro. Od takrat dalje ponovno postopoma narašča. S povečevanjem števila partneric delež ZDA¹² oziroma ameriškega dolarja v izračunu NET upada, kar vpliva tudi na manj izrazito apreciacijo nominalnega efektivnega tečaja, merjeno s širšim naborom držav partneric oziroma njihovih valut.

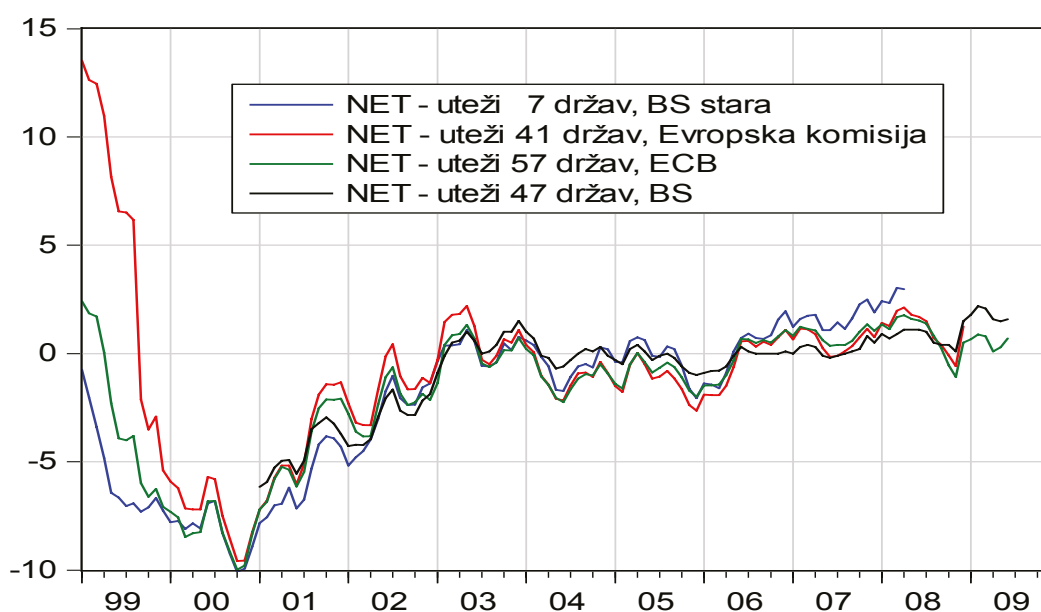
¹² Poglavitni namen izračuna nominalnega efektivnega tečaja je, da omogoči pretvorbo indeksa cen in/ali stroškov države partnerice, ki je izračunan na podlagi cen v domači valuti partnerice, na valuto tiste države, ki kazalnik konkurenčnosti računa. Sočasno to do neke mere predpostavlja, da se tudi obračun in plačilo blaga opravljata v tej valuti. V praksi pa to ne drži, saj se valutna struktura plačil blagovne menjave močno razlikuje od strukture bilateralne menjave med državami. V povprečju zadnjih treh let (2005-2007) je 86,4% celotne blagovne menjave bilo poravnane v evrih, 12,8% v ameriških dolarjih, 0,7% v britanskih funtih ter 0,1% v japonskih jenih.

Slika 1: Indeks nominalnega efektivnega tečaja domače valute, izračunanega z upoštevanjem različnih metodologij (bazno obdobje 2005=100).

Vir: Evropska komisija, ECB, preračuni Banka Slovenije.

Slika 1a: Medletne stopnje rasti nominalnega efektivnega tečaja domače valute, izračunanega z upoštevanjem različnih metodologij.

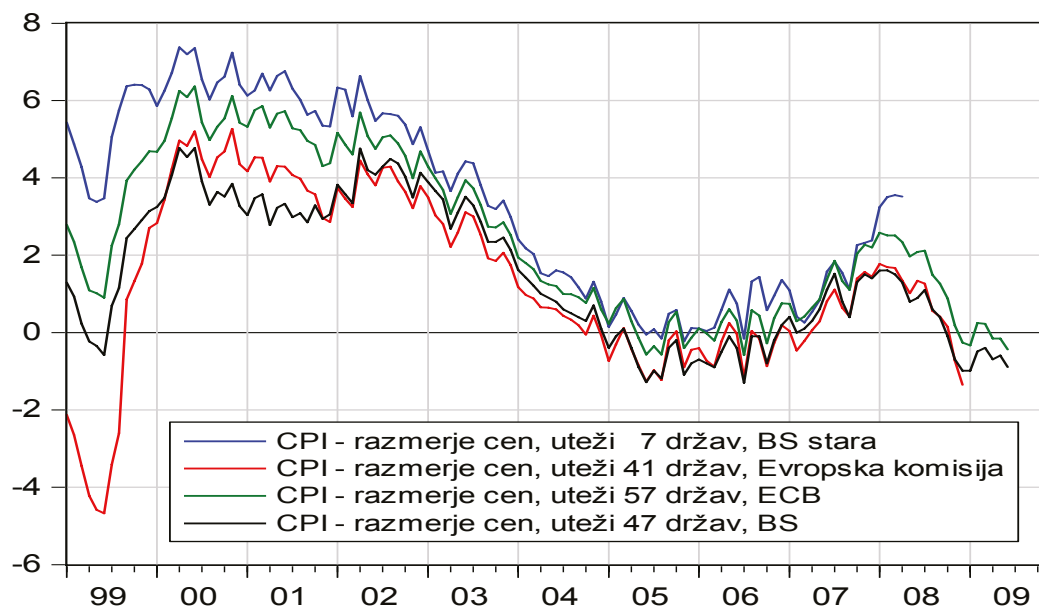

Vir: Evropska komisija, ECB, preračuni Banka Slovenije.

V letu 2007 in v začetku leta 2008 je bil najbolj stabilen indeks nominalnega efektivnega tečaja domače valute, merjen z utežmi 47 držav v blagovni menjavi Slovenije. Na močno apreciacijo tega kazalnika konkurenčnosti od lanskega zadnjega četrtertja dalje vpliva tudi gibanje tečaja srbskega dinarja, švedske krone, poljskega zlota in tečajev nekaterih drugih valut, ki so med septembrom 2008 in junijem letos do evra deprecirali tudi za več kot 20%.

Kazalniki razmerja domačega indeksa do tehtanega povprečja indeksa tujih cen življenjskih potrebščin so v letu 2007 in v začetku leta 2008 kazali na hitrejšo rast indeksa domačih cen od agregatne košarice tujih cen. Podobno kot pri nominalnem efektivnem tečaju je najhitreje naraščal indeks, merjen z utežmi sedmih držav, vendar pa mu je tesno sledil indeks ECB, izračunan na podlagi 57 partneric, ki pri izračunu uteži upošteva dvojno tehtanje izvoza. V prvem četrtertju leta 2008 je hitrejša rast domačih cen od tehtanega povprečja tujih cen dosegla maksimum, nato pa se je razlika v hitrosti gibanja domačih in tehtanega povprečja tujih cen postopoma zmanjševala. Novembra in decembra lani so domače cene že rasle počasneje od tehtanega povprečja tujih cen, kar se je kljub manjšim nihanjem ohranilo tudi v prvi polovici letošnjega leta.

Slika 2: Medletne stopnje rasti razmerja domačih in tehtanega povprečja tujih cen življenjskih potrebščin, izračunanega ob upoštevanju različnih metodologij.

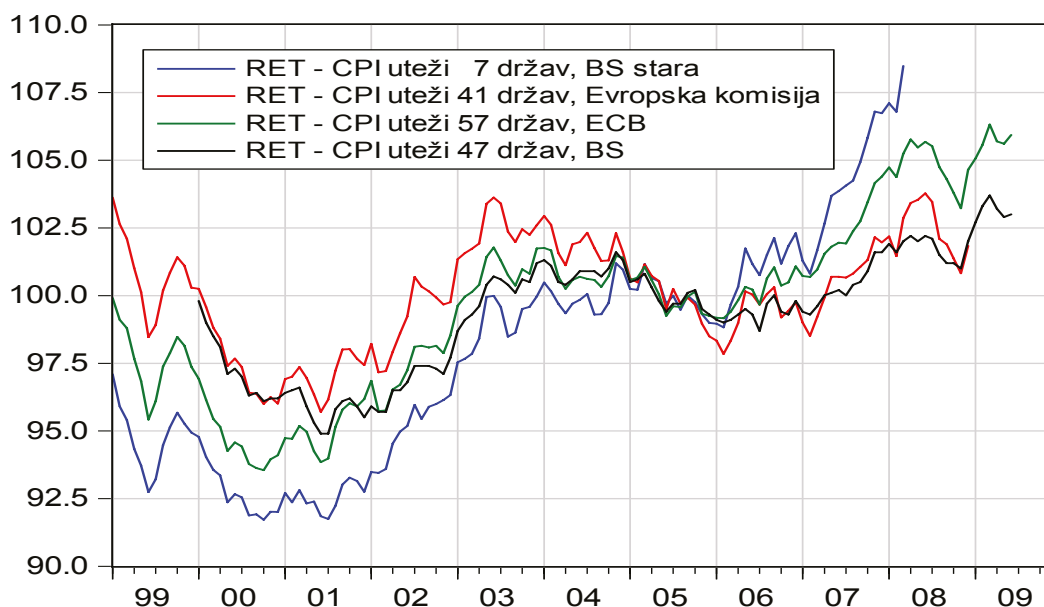
Vir: Evropska komisija, ECB, preračuni Banka Slovenije.

Indeks realnega efektivnega tečaja domače valute, merjen z indeksom cen življenjskih potrebščin, kaže skupni učinek gibanja relativnega razmerja domačih in košarice tujih cen ter gibanja nominalnega efektivnega tečaja. Ker je v letu 2007 in v prvem četrtertju 2008 nominalni efektivni tečaj appreciiral in so domače cene rasle hitreje od tehtanega povprečja tujih cen, tudi realni efektivni tečaj kaže na apreciacijo v višini, ki predstavlja seštevek medletnih sprememb nominalnega efektivnega tečaja in relativnega razmerja cen. Na apreciacijo indeksa realnega efektivnega tečaja v začetku letošnjega leta, je ob počasnejši rasti

domačih od tehtanega povprečja košarice tujih cen, vplivalo predvsem povečevanje vrednosti nominalnega efektivnega tečaja.

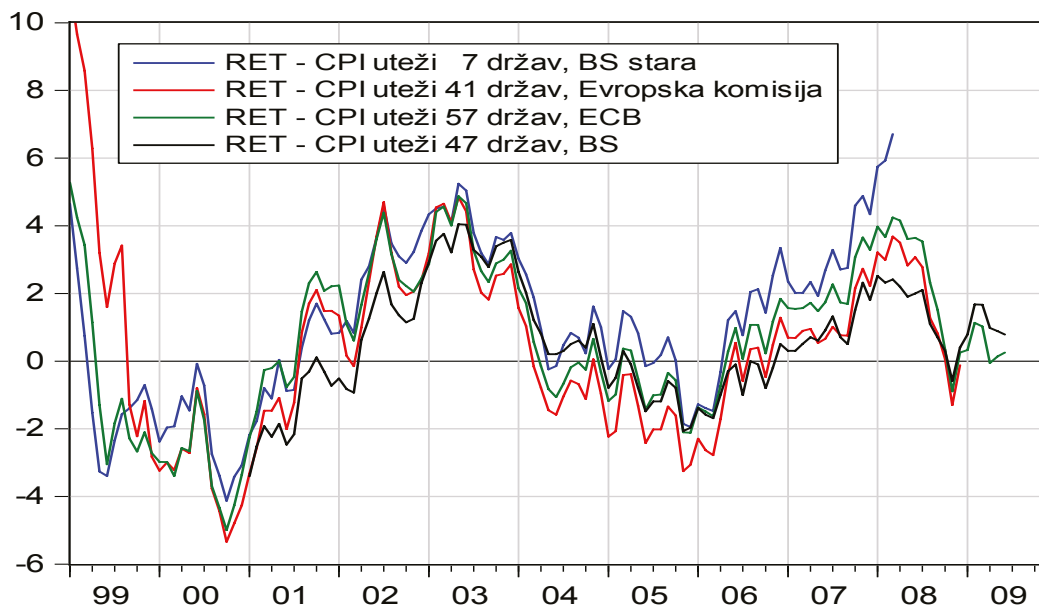
Kot je razvidno iz slike 3, kaže največjo apreciacijo indeks, merjen z utežmi 7 držav partneric, najmanjšo pa indeks, merjen z utežmi 47 držav partneric v blagovni menjavi Slovenije ter indeks Evropske komisije, merjen z utežmi 41 držav partneric. Vmes med obema skrajnostima pa je gibanje indeksa realnega efektivnega tečaja, merjenega z indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP oziroma CPI), ki ga za Slovenijo na podlagi uteži 57 držav partneric izračunava in objavlja ECB. Slednji upošteva 41 najpomembnejših držav partneric izven evroobmočja in vse države članice evroobmočja EA16, vključno s Slovenijo oziroma državo, za katero se izračunava indeks nominalnega efektivnega tečaja. Od prvega četrtrletja pa do konca leta 2008 se je konkurenčnost, merjena s kazalniki realnega efektivnega tečaja, postopoma izboljševala, saj so se stopnje medletne apreciacije zmanjševale in so proti koncu leta (novembra in decembra) že prišle v kratkotrajno depreciacijo. V začetku letošnjega leta pa smo ponovno zabeležili manjši porast medletne apreciacije realnega efektivnega tečaja, merjenega s CPI. Do junija letos je indeks realnega efektivnega tečaja, merjen z utežmi 47 držav medletno porasel za 0,8% in je rasel za 0,5 odstotne točke hitreje od indeksa ECB, merjenega z utežmi 57 držav partneric.

Slika 3: Indeks realnega efektivnega tečaja domače valute, merjen s cenami življenjskih stroškov (bazno obdobje 2005=100).

Vir: Evropska komisija, ECB, preračuni Banka Slovenije.

Slika 3a: Medletne stopnje rasti indeksa realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s cenami življenjskih stroškov

Vir: Evropska komisija, ECB, preračuni Banka Slovenije.

Za ugotavljanje regionalne konkurenčnosti je indekse efektivnih tečajev koristno ločiti na pod sestavine. Za indekse realnega in nominalnega efektivnega tečaja, deflacionirane s CPI in PPI, ki so izračunani v BS in objavljeni v statistični prilogi tega gradiva, smo sestavili indekse nominalnega in realnega efektivnega tečaja za naslednja območja:

- evroobmočje, ki od januarja 2009 zajema 16 držav,
- države članice EU27, ki niso hkrati članice evroobmočja,
- vse države članice EU27
- preostali svet, ki vključuje države partnerice izven EU27 in
- agregatni indeks na podlagi uteži vseh držav partneric, zajetih v izračun indeksa nominalnega in realnega efektivnega tečaja.

Pri izračunu indeksov NET in RET z utežmi 47 držav partneric na podlagi deleža v skupnem prometu blagovne menjave je skupina "preostali svet" razdeljena na dve podskupini:

- izbrane države z območja nekdanje Jugoslavije (BiH, Hrvaška, Srbija, Makedonija) in
- preostali svet, ki vključuje države partnerice izven EU27, in preostale izbrane države z območja nekdanje Jugoslavije.

V Prilogi B je za vsak izbran set uteži prikazan regionalni indeks realnega efektivnega tečaja, merjenega preko razmerij indeksa cen življenjskih potrebščin. Prikazani so tako indeksi na podlagi izbranega baznega obdobja¹³, tj. indeksi ravni, ter medletne stopnje rasti.

¹³ Pri indeksih nominalnega in realnega efektivnega tečaja, ECB za bazno obdobje uporablja prvo četrletje 1999, saj pomeni 1.01.1999 uraden začetek uporabe evra v plačilnem prometu. Pri indeksih, izračunanih na podlagi uteži 47 držav v blagovni menjavi Slovenije, je za bazno obdobje izbrano leto 2005 kot prvo leto referenčnega

V Prilogi B so poleg regionalnih indeksov realnega efektivnega tečaja, merjenega s cenami življenjskih potrebščin, prikazani tudi kazalniki konkurenčnosti, merjeni z nekaterimi drugimi deflatorji, kot so indeksi cen proizvajalcev, indeksi cen proizvajalcev od prodaje na domačem trgu, indeksi cen proizvajalcev brez gradbeništva od prodaje na tujih trgih, deflator bruto domačega proizvoda ter stroški dela na enoto proizvoda v predelovalni dejavnosti in stroški dela na enoto proizvoda celotnega gospodarstva.

Priloga C vsebuje slikovni prikaz kazalnikov konkurenčnosti. Prikazani so indeksi ravni s stalno osnovo v letu 2005 ter medletne stopnje rasti indeksov nominalnega in realnega efektivnega tečaja izračunanega z uporabo različnih uteži in deflatorjev.

Sklepne ugotovitve

Banka Slovenije je do aprila 2008 za analizo konkurenčnosti uporabljala indeksa nominalnega in realnega efektivnega tečaja domače valute, ki sta temeljila na relativno ozkem naboru držav in uteži, izračunanih na podlagi podatkov blagovne menjave za leto 1995. Časovni zamik in ozek nabor držav partneric, uporabljenih za izračun, nista v zadostni meri odražala sprememb strukture blagovne menjave Slovenije s tujino. Z namenom odprave pomanjkljivosti pri določitvi uteži za izračun kazalnikov konkurenčnosti, so v novem indeksu efektivnega tečaja uteži za Slovenijo izračunane na podlagi podatkov prometa blagovne menjave (skupina SMTK 5-8) s tujino za 47 najpomembnejših držav partneric. Referenčno obdobje izračuna uteži je triletno povprečje prometa blagovne menjave (skupina SMTK 5-8) od 2005 do 2007. Za bazno leto je bilo izbrano leto 2005. Tako izračunane uteži so uporabljene pri izračunih nominalnega in realnega efektivnega tečaja domače valute.

Kazalnike konkurenčnosti za Slovenijo izračunavata tudi ECB in Evropska komisija. Obe inštituciji pri izračunu uporabljata standardni vzorec oziroma nabor držav partneric, ki se uporabijo za izračun kazalnikov konkurenčnosti za različne države. Izračunava se več različnih indeksov nominalnega in realnega efektivnega tečaja domače valute, deflacioniranega z različnimi deflatorji (HICP, PPI, deflator BDP, ULC). ECB dovoljuje javno objavo in uporabo le harmoniziranega kazalnika konkurenčnosti, merjenega s HICP, deflatorjem bruto domačega proizvoda, stroškov dela na enoto proizvoda celotnega gospodarstva in harmonizirani kazalnik nominalne konkurenčnosti. Vsi ostali kazalniki konkurenčnosti, ki jih za Slovenijo izračunava ECB, so namenjeni le interni uporabi NCB. Za razliko od ECB, Evropska komisija za izračunane indekse nominalnega in realnega efektivnega tečaja ne postavlja nobenih omejitev za uporabo in objavo.

Prednost tečajev, ki jih izračunavata ECB in Evropske komisija, je v njihovi standardizaciji, ki se kaže v izboru držav partneric in enotni uporabi metodologije. Slednje omogoča primerjavo kazalnikov konkurenčnosti tudi z vsemi drugimi državami, za katere so takšni standardizirani kazalniki bili izračunani. Vendar pa standardizirani kazalniki konkurenčnosti kažejo konkurenčnost držav le na določenih trgih držav, ki sestavljajo standardizirani vzorec. Največja prednost teh kazalnikov konkurenčnosti – standardizacija, je za konkretno posamezno državo tudi največja pomanjkljivost, ki lahko v veliki meri spremeni oceno

obdobja (2005-2007), ki je bilo osnova za izračun uteži. Zaradi primerljivosti smo tudi vse druge indekse nominalnega in realnega efektivnega tečaja, ki jih izračunava ECB in Evropska komisija, rebazirali na leto 2005.

konkurenčnega položaja gospodarstva neke države. Standardizirani nabori držav partneric tako na strani ECB, kot tudi Evropske komisije ne vključujejo nekatere države, ki imajo za slovensko gospodarstvo relativno velik pomen. Poleg tega pa je tudi referenčno obdobje izračuna uteži (pri ECB od 1999 do 2001) relativno oddaljeno glede na vplive globalizacije na spreminjanje strukture in obsega blagovne menjave tako v Evropi kot tudi v svetu.

Indeksi nominalnega in realnega efektivnega tečaja kažejo na apreciacijo oziroma na poslabšanje cenovne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva v zadnjih dveh letih do srede drugega četrletja 2008 in v začetku letošnjega leta, ne glede na uporabljene uteži. Poslabšanje izvira iz dveh elementov, iz apreciacije nominalnega efektivnega tečaja domače valute in hitrejši rasti domačih od tehtanega povprečja tujih cen. Med vsemi kazalniki nominalnega efektivnega tečaja domače valute je v obdobju od druge polovice leta 2006 pa do aprila 2008 najmočnejše apreciiiral kazalnik konkurenčnosti Banke Slovenije – NET, merjen z utežmi 7 držav partneric.¹⁴ Prav v okviru tega kazalnika ima ameriški dolar sorazmerno veliko utež. Po velikosti apreciacije mu sledi indeks NET, izračunan z naborom uteži po metodologiji Evropske komisije za 41 držav partneric, ECB za 57 držav partneric ter na podlagi uteži prometa blagovne menjave Slovenije za 47 držav partneric, predvsem zaradi močne depreciacije valut nekaterih pomembnih držav partneric Slovenije do evra proti koncu lanskega in v začetku letošnjega leta. V zadnjem letu do junija 2009 je indeks nominalnega efektivnega tečaja po novi metodologiji BS medletno porasel za 1,5%, kar je za 0,8 odstotne točke hitreje od indeksa ECB, merjenega z utežmi 57 držav partneric, saj je v slednjem velikost uteži držav, katerih valute so močnejše depreciirale, relativno manjša kot pri naboru ostalih uteži¹⁵. Podobne ugotovitve veljajo tudi za indeks realnega efektivnega tečaja.

Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja domače valute kažejo ne glede na uporabljen nabor uteži, da (i) v zadnjih dveh letih, še posebej od zadnjega četrletja 2008, najbolj apreciiira indeks realnega efektivnega tečaja domače valute do držav članic EU27 izven evroobmočja oziroma preostalega sveta. To je predvsem posledica ponovne apreciacije evra do ameriškega dolarja in nanj vezanih valut drugih držav ter močnejših depreciacij do evra v nekaterih za Slovenijo pomembnih partneric iz EU in preostalega sveta; (ii) se v opazovanem obdobju hitro slabša tudi konkurenčnost z državami evroobmočja. Poslabšanje konkurenčnosti do držav članic evroobmočja je v obdobju po vstopu Slovenije v ERMII posledica hitrejši rasti indeksa domačih cen glede na tehtano povprečje indeksa HICP držav evroobmočja oziroma drugih deflatorjev; (iii) je do sredine 2007 slovensko gospodarstvo povečevalo cenovno konkurenčnost, merjeno s HICP, na trgih članic EU27 izven evroobmočja. Na to je delno vplivala apreciacija valut teh držav do evra, delno pa tudi počasnejša rast cen v Sloveniji v primerjavi s tehtanim povprečjem indeksa HICP teh držav. Slednje je bilo še posebej očitno v obdobju od druge polovice leta 2007 do zadnjega četrletja lani. Najbolj se je do teh držav poslabšala cenovna konkurenčnost ob koncu lanskega in v začetku letošnjega leta, predvsem zaradi močnega zmanjšanja vrednosti domačih valut teh držav do evra; (iv) slovensko gospodarstvo je v opazovanem obdobju ohranjalo relativno stabilno konkurenčnost do držav nekdanje Jugoslavije.

¹⁴ Glej sliko 1 in 1a.

¹⁵ Glej tabele z utežmi v statistični prilogi, še posebej tabelo 1.7.

L i t e r a t u r a:

Feliks Cimperman, Franček Drenovec, Izračun efektivnega deviznega tečaja za Slovenijo, Prikazi in analize I/1 (september 1993), Ljubljana.

Luca Buldorini, Stelios Makrydakis and Christian Thimann, The effective exchange rates of the euro, Occasioanal paper series, No.2, February 2002, European Central Bank

Ana Claudia Gouveia, Carlos Coimbra, New effective exchange rate index for the Portuguese economy, Banco de Portugal, Economic bulletin, December 2004

Paulo Soares Esteves, Carolina Reis, Measuring export competitiveness: Revisiting the effective exchange rate weights for the euro area countries, Banco de Portugal, Eurosistema, Working Papers, 11/2006, Maj 2006.

Paulo Soares Esteves, Foreign competitors' price aggregation in computing price-competitiveness indicators: An application to the EU15 countries, Economic Bulletin, Banco de Portugal, Spring 2007.

Effective exchange rates, Methodological notes, The update of the euro effective exchange rate indices, ECB Monthly Bulletin, September 2004

Industrial countries' effective exchange rates including new Member States, Eurostat Metadata in SDDS format, Last update: 10 March 2005, http://europa.eu.int/estatref/info/sdds/en/ert_eff_ic_sm.htm

Price and Cost competitiveness, Technical Annex, Last update of technical annex: 21 May 2007 http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication12125_en.pdf

ECB: Harmonised Competitiveness Indicators, (based on consumer price indices), <http://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/hci/html/indes.en.html>

A. Metodološki dodatek

V prvem koraku se je potrebno najprej odločiti za uteži, ki jih bomo uporabili pri izračunu kazalnikov konkurenčnosti. Odvisno od namena izračuna kazalnika so uteži lahko deleži posameznih držav partneric v celotnem izvozu oziroma uvozu države, za katero se kazalnik izračunava, ali pa so te uteži izračunane iz skupnega prometa (izvoz+uvoz) blagovne menjave. Da bi se pri izračunu uteži izognili vplivu proizvodov, kot so kmetijski proizvodi, energenti (vključno nafta) in ostale primarne surovine, se v izračunu uteži običajno upošteva menjave proizvodov predelovalne industrije, ki je po Standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji SMTK v skupinah od 5 do 8.

1. Izračun uteži

Uteži izračunamo na podlagi sledečih obrazcev:

na podlagi uvoza blaga, $W_{ij}^m = \frac{M_j^i}{M_j}$, na podlagi izvoza blaga, $W_{ij}^x = \frac{X_j^i}{X_j}$

na podlagi prometa blagovne menjave $W_{ij} = \left(\frac{M_j^i + X_j^i}{M_j + X_j} \right)$, pri tem

črka W označuje uteži (deleži v celotnem uvozu in izvozu blaga države j), izračunane za posamezno državo partnerico j . Črka M predstavlja uvoz, črka X pa izvoz blaga.

Poleg enostavnih uteži, izračunanih na podlagi bilateralne blagovne menjave s tujino, se v praksi pogosto uporablja izračun uteži, ki je kombinacija enostavnih bilateralnih uteži, izračunanih na podlagi uvoza blaga in dvojno tehtanih uteži za izvoz. Uvozne bilateralne uteži izračunamo po zgornjem obrazcu W_{ij}^m , medtem ko je izračun dvojno tehtanih uteži izvoza nekoliko bolj zahteven.

Z dvojno tehtanimi utežmi izvoza naj bi na vsakem izvoznem trgu države j (za katero se slednji računajo) zajeli poleg konkurence domačih proizvajalcev tudi konkurenco vseh drugih izvoznikov na ta trg. Utež države i v izvozu države j je torej rezultat kombinacije produkta uteži trgovinske partnerice i in njihovega deleža v celotni ponudbi na trgu države i ter vsote produktov deležev vseh preostalih držav k v izvozu države j in deleža države i v celotni ponudbi na trgu države k .

$$W_{ij}^x = \left(\frac{X_j^i}{X_j} \right) \times \left(\frac{Y_i}{Y_i + \sum_{h \neq i, j} X_h^i} \right) + \sum_{k \neq i} \left(\frac{X_j^k}{X_j} \right) \times \left(\frac{X_i^k}{Y_k + \sum_{h \neq k, j} X_h^k} \right),$$

kjer X predstavlja izvoz, i predstavlja državo partnerico oziroma državo izvoza, j državo izvoznico (državo, ki bo uporabila uteži za izračun kazalnikov konkurenčnosti), k so države partnerice, razen države i , Y pa predstavlja domačo proizvodnjo države partnerice.

Za lažjo predstavitev celotnega izračuna predpostavimo, da je država j Slovenija, država i pa Avstrija. Najprej je potrebno ugotoviti delež avstrijskih proizvajalcev v celotni ponudbi na domačem trgu Avstrije, kar ponazarja drugi člen enačbe v oklepaju ter delež avstrijskih proizvajalcev na trgih preostalih k držav, kar nam ponazarja zadnji oklepaj v enačbi. Ti deleži odsevajo konkurenco s katero se proizvajalci iz Avstrije soočajo na domačem in na zunanjih

trgih. Končna utež za Avstrijo se nato izračuna kot produkt deleža izvoza blaga v Avstrijo v celotnem izvozu blaga Slovenije in deležem proizvodnje avstrijskih producentov v celotni ponudbi na domačem avstrijskem trgu, ter vsote produkta deležev izvoza v vseh preostalih državah k v celotnem izvozu Slovenije in deležev izvoza avstrijskih proizvajalcev na vseh preostalih tujih trgih.

Skupne uteži oziroma uteži, ki se uporabijo pri izračunu kazalnikov konkurenčnosti, se nato izračunajo kot linearna kombinacija obeh izvoznih in uvoznih uteži ter deležev izvoza oziroma uvoza blaga v celotnem prometu blagovne menjave s državami partnericami, vključenimi v izračun.

$$W_{ij} = \left(\frac{M_j}{M_j + X_j} \right) \times W_{ij}^m + \left(\frac{X_j}{M_j + X_j} \right) \times W_{ij}^x$$

2. Izračun indeksa nominalnega efektivnega tečaja

Nominalni efektivni tečaj domače valute države j torej izračunamo kot geometrično povprečje bilateralnih nominalnih efektivnih tečajev v skladu s spodnjim obrazcem:

$$NEER_j = \prod_{i=1}^N (e_{i,j})^{w_i},$$

kjer je N število držav partneric upoštevanih v izračunu, w_i je utež države partnerice i izračunana po eni izmed zgoraj omenjenih metod. e_{ij} predstavlja indeks bilateralnega tečaja domače valute izražen v enotah tuje valute.

3. Izračun indeksa realnega efektivnega tečaja

$$REER_j = \prod_{i=1}^N \left(\frac{d_j e_{i,j}}{d_i} \right)^{w_i}$$

Indeks realnega efektivnega tečaja je izračunan kot tehtano geometrično povprečje nominalnega efektivnega tečaja domače valute, deflacioniranega s ustreznim deflatorjem, kjer je d_j deflator države za katero se računa indeks realnega efektivnega tečaja in d_i deflator države partnerice. Uporabljeni deflatorji so lahko različni, najpogosteje pa se uporabljajo CPI oziroma HICP, PPI, cene izvoza blaga in storitev, deflator BDP ter stroški dela na enoto proizvoda v predelovalni dejavnosti oziroma v celotni ekonomiji,

B. Statistična priloga – tabele uteži in izračunanih kazalnikov konkurenčnosti

1. Uteži uporabljene pri izračunu indeksov nominalnega in realnega efektivnega tečaja – dosedanja metodologija

Tabela 1.1: Uteži na podlagi deleža valut, v skupnem prometu blagovne menjave v letu 1995

Država	Uteži
Avstrija	11.25
Italija	12.98
Nemčija	41.93
Francija	13.16
Švica	1.37
Velika Britanija	1.52
ZDA	17.79
Skupaj	100.00

Vir: Banka Slovenije.

2. Uteži uporabljene pri izračunu indeksov nominalnega in realnega efektivnega tečaja za Slovenijo s strani Evropske komisije

Tabela 1.2: Slovenske uteži za izračun kazalnikov konkurenčnost - dvojno tehtanje izvoza - EU 12

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
BLEU	0.04	0.05	0.04	0.04	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
Germany	0.43	0.43	0.43	0.43	0.42	0.41	0.42	0.40	0.40	0.40	0.39	0.37	0.37
Greece	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Spain	0.03	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.04
France	0.16	0.15	0.14	0.14	0.12	0.15	0.13	0.14	0.14	0.14	0.13	0.14	0.14
Ireland	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02
Italy	0.18	0.18	0.19	0.19	0.20	0.19	0.18	0.18	0.18	0.17	0.18	0.17	0.18
Netherland	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.05	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08
Austria	0.06	0.06	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.10	0.08
Portugal	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Finland	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Slovenia	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

Vir: Evropska komisija.

Tabela 1.3: Slovenske uteži za izračun kazalnikov konkurenčnost - dvojno tehtanje izvoza - EU 15

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
BLEU	0.04	0.05	0.04	0.04	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
Germany	0.43	0.43	0.43	0.43	0.42	0.42	0.42	0.40	0.40	0.40	0.39	0.37	0.37	0.38
Greece	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Spain	0.03	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
France	0.16	0.15	0.14	0.13	0.12	0.15	0.13	0.14	0.14	0.14	0.13	0.14	0.14	0.13
Ireland	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02	0.02
Italy	0.18	0.18	0.19	0.19	0.20	0.19	0.18	0.18	0.18	0.17	0.18	0.17	0.18	0.18
Netherland	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.05	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08	0.08
Austria	0.06	0.06	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.10	0.08	0.08
Portugal	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Finland	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Malta	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Cyprus	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Slovenia	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

Vir: Evropska komisija.

Tabela 1.4: Slovenske uteži za izračun kazalnikov konkurenčnost - dvojno tehtanje izvoza - EU 27

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
BLEU	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
Denmark	0.02	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Germany	0.38	0.37	0.37	0.38	0.36	0.35	0.36	0.34	0.34	0.33	0.32	0.29	0.29	0.30
Greece	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Spain	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
France	0.13	0.12	0.12	0.11	0.10	0.12	0.10	0.11	0.11	0.11	0.10	0.11	0.12	0.10
Ireland	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Italy	0.16	0.16	0.17	0.17	0.18	0.17	0.16	0.16	0.16	0.16	0.17	0.15	0.16	0.16
Netherland	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.05	0.05	0.05	0.04	0.05	0.05
Austria	0.05	0.05	0.06	0.06	0.06	0.06	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.09	0.07	0.07
Portugal	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
Finland	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Sweden	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
UK	0.07	0.07	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.07	0.06	0.06	0.05	0.06	0.06
Malta	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Cyprus	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bulgaria	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01
Czech Republic	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Slovakia	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Estonia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Latvia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Hungary	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Lithuania	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Poland	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	0.04
Romania	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Slovenia	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

Vir: Evropska komisija.

Tabela 1.5: Slovenske uteži za izračuna kazalnikov konkurenčnost - dvojno tehtanje izvoza - 36 držav

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
BLEU	0.02	0.03	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Denmark	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Germany	0.33	0.32	0.32	0.33	0.32	0.31	0.32	0.29	0.30	0.29	0.28	0.25	0.25	0.25
Greece	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Spain	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.02	0.03	0.03
France	0.10	0.10	0.10	0.09	0.08	0.10	0.08	0.09	0.09	0.09	0.08	0.09	0.10	0.08
Ireland	0.00	0.00	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
Italy	0.14	0.15	0.16	0.15	0.16	0.16	0.15	0.15	0.15	0.14	0.15	0.14	0.15	0.14
Netherland	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
Austria	0.04	0.05	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.09	0.06	0.06
Portugal	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Finland	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02
Sweden	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
UK	0.04	0.05	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.05	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
USA	0.08	0.07	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.05	0.05
Japan	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Mexico	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Canada	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.01
Switzerland	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Norway	0.00	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Australi	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
New_Zealand	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Malta	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Turkey	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02
Cyprus	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bulgaria	0.01	0.00	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01
Czech Republic	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Slovakia	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Estonia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Latvia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Hungary	0.02	0.02	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Lithuania	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.01
Poland	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	0.03	0.04	0.04	0.04
Romania	0.01	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Slovenia	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

Vir: Evropska komisija.

Tabela 1.6: Slovenske uteži za izračun kazalnikov konkurenčnost - dvojno tehtanje izvoza - 41 držav

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
BLEU	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Denmark	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Germany	0.30	0.29	0.30	0.30	0.29	0.29	0.30	0.27	0.27	0.26	0.25	0.22	0.22	0.22
Greece	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Spain	0.02	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03
France	0.10	0.09	0.09	0.08	0.07	0.09	0.07	0.08	0.08	0.08	0.07	0.08	0.09	0.08
Ireland	0.01	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Italy	0.14	0.14	0.15	0.14	0.15	0.15	0.15	0.14	0.14	0.13	0.14	0.13	0.13	0.13
Netherland	0.03	0.02	0.03	0.03	0.03	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
Austria	0.04	0.05	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.08	0.06	0.06
Portugal	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Finland	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Sweden	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
UK	0.04	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.03	0.04	0.04
USA	0.07	0.06	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.04	0.04
Japan	0.03	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Mexico	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Canada	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Switzerland	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.02	0.01
Norway	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Australi	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
New_Zealand	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Malta	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Turkey	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02
Brazil	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Cyprus	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
HongKong	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Korea	0.00	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Bulgaria	0.01	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.00
Russia	0.04	0.10	0.09	0.09	0.10	0.07	0.06	0.08	0.07	0.09	0.09	0.07	0.09	0.10
China	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.03	0.04
Czech Republic	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Slovakia	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Estonia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Latvia	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Hungary	0.03	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Lithuania	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Poland	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04
Romania	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Slovenia	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

Vir: Evropska komisija.

Tabela 1.7: Uteži za izračun indeksov nominalnega in realnega efektivnega tečaja na širšem naboru držav partneric.

Partnerica	ECB	ECB44	ECB44_3	BM0507
Austria	0.0676	0.0677	0.0652	0.1080
Belgium	0.0240	0.0239	0.0230	0.0174
Germany	0.2216	0.2191	0.2110	0.2051
Spain	0.0244	0.0249	0.0240	0.0240
Finland	0.0071	0.0071	0.0068	0.0035
France	0.1039	0.1095	0.1055	0.0689
Greece	0.0022	0.0022	0.0021	0.0060
Ireland	0.0067	0.0068	0.0065	0.0019
Italy	0.1434	0.1494	0.1439	0.1658
Luxembourg	0.0022	0.0022	0.0021	0.0032
Netherlands	0.0299	0.0299	0.0288	0.0273
Portugal	0.0031	0.0031	0.0030	0.0027
Cyprus	0.0001	0.0001	0.0001	0.0004
Malta	0.0002	0.0002	0.0002	0.0001
Bulgaria	0.0015	0.0015	0.0014	0.0065
Czech Rep.	0.0221	0.0219	0.0211	0.0244
Denmark	0.0082	0.0083	0.0080	0.0073
Estonia	0.0003	0.0003	0.0003	0.0005
United Kingdom	0.0377	0.0378	0.0365	0.0220
Hungary	0.0162	0.0159	0.0153	0.0329
Lithuania	0.0008	0.0008	0.0008	0.0015
Latvia	0.0005	0.0005	0.0005	0.0006
Poland	0.0180	0.0179	0.0173	0.0232
Romania	0.0036	0.0036	0.0035	0.0103
Sweden	0.0153	0.0149	0.0144	0.0091
Slovakia	0.0097	0.0098	0.0094	0.0152
Croatia	0.0358	0.0358	0.0345	0.0641
SRBIJA			0.0087	0.0210
BOSNA IN HERCEGOVINA			0.0186	0.0233
MAKEDONIJA, NEKDANJA JUG. REP.			0.0092	0.0052
Canada	0.0042	0.0043	0.0041	0.0024
Switzerland	0.0194	0.0199	0.0192	0.0118
China	0.0167	0.0169	0.0163	0.0092
Hong Kong	0.0063	0.0064	0.0061	0.0009
Israel	0.0033	0.0034	0.0033	0.0017
India	0.0039	0.0040	0.0038	0.0025
Japan	0.0240	0.0239	0.0230	0.0034
South Korea	0.0107	0.0110	0.0106	0.0070
Mexico	0.0024	0.0025	0.0024	0.0011
Malaysia	0.0028	0.0028	0.0027	0.0006
Norway	0.0027	0.0027	0.0026	0.0013
Russia	0.0166	0.0169	0.0163	0.0289
Singapore	0.0038	0.0038	0.0036	0.0004
Taiwan	0.0077	0.0078	0.0075	0.0015
Thailand	0.0023	0.0023	0.0022	0.0006
Turkey	0.0076	0.0077	0.0074	0.0092
United States	0.0483	0.0488	0.0470	0.0160
Australia	0.0012			
New Zealand	0.0003			
Algeria	0.0004			
Argentina	0.0006			
Brazil	0.0023			
Indonesia	0.0019			
Morocco	0.0006			
Philippines	0.0013			
South Africa	0.0014			
Iceland	0.0001			
Chile	0.0005			
Venezuela	0.0003			
Vsota	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000

Vir: ECB, Banka Slovenije.

ECB (prva kolona): nabor uteži držav partneric, ki jih ECB v najširši skupini (EA16 + 41 najpomembnejših držav partneric) uporablja pri izračunu nominalnega in realnega efektivnega tečaja.

ECB44 (druga kolona): nabor uteži držav partneric, ki jih sicer izračuna ECB, vendar so iz celotnega zajetja (56 držav partneric, brez Slovenije) izključene države z zelo nizkimi utežmi, ki hkrati ne pripadajo nobeni regionalni skupnosti (v izboru držav partneric so vključene nekatere države evroobmočja, kot so Ciper in Malta, ki imajo ravno tako izredno nizke uteži).

ECB44_3 (tretja kolona): nabor uteži, ki predstavlja spremenjeno verzijo nabora uteži iz predhodne kolone (ECB44), vendar tako, da so k skupini dodane še tri države nekdanje Jugoslavije: Srbija, Makedonija ter Bosna in Hercegovina.

BM0507 (četrti kolona): nabor uteži držav partneric, izračunan na podlagi deleža države partnerice v skupnem blagovnem prometu (izvoz+uvoz blaga) v povprečju zadnjih treh let 2005-2007. Razlika med temi utežmi in utežmi v koloni 2 predstavlja vključitev še treh dodatnih držav (Srbija, BiH in Makedonija), ter različen način izračuna uteži.

Tabela 1.8: Opredelitev držav partneric zajetih v izračun nominalnega in realnega efektivnega tečaja

Države partnerice	
Banka Slovenije Uteži 7 partneric	Avstrija, Italija, Francija, Nemčija, Švica, Velika Britanija, ZDA
Evropska komisija	
Evroobmočje EA13	Avstrija, Italija, Francija, Nemčija, Belgija, Luxembrug, Španija, Portugal, Nizozemska Irska, Finska, Grčija, Slovenija
Evroobmočje EA15	Avstrija, Italija, Francija, Nemčija, Belgija, Luxembrug, Španija, Portugal, Nizozemska Irska, Finska, Grčija, Ciper, Malta, Slovenija
EU27	EA15 - Velika Britanija, Švedska, Danska, Litva, Latvija, Estonija, Poljska, Češka, Slovaška, Madžarska, Bolgarija, Romunija
IC36	EU27 + ZDA, Kanada, Japan, Švica, Norveška, Avstralija, Novi Zeland, Mehika in Turčija
IC41	IC36 + Rusija, Kitajska, Brazil, Južna Koreja in Hong Kong
ECB	
Z20	ECB EER-12 group of currencies (AU, CA, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US) - Euro area 15
Z26	Euro area 15 countries currencies (FR, BE, LU, NL, DE, IT, IE, PT, ES, FI, AT, GR, SI, MT and CY)
Z27	ECB EER-12 group of currencies and Euro area 15 country currencies (FR, BE, LU, NL, DE, IT, IE, PT, ES, FI, AT, GR, SI, CY, MT, AU, CA, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US)
Z40	ECB EER-12 group of currencies (AU, CA, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US)
Z50	ECB EER-24 group of currencies (AU, CA, CN, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, SK, BG, RO)
Z51	ECB EER-44 group of currencies (AU, CA, CN, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, SK, BG, RO, NZ, DZ, AR, BR, HR, IN, ID, IL, MY, MX, MA, PH, RU, ZA, TW, TH, TR, IS, CL, VE)
Z52	Euro and Euro area country currencies (FR, BE, LU, NL, DE, IT, IE, PT, ES, FI, AT, GR, SI)
Z54	ECB EER-22 group of currencies (AU, CA, CN, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US, CZ, EE, HU, LV, LT, PL, SK, BG, RO) - Euro area 15
Z55	ECB EER-42 group of currencies (AU, CA, CN, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, SK, BG, RO, NZ, DZ, AR, BR, HR, IN, ID, IL, MY, MX, MA, PH, RU, ZA, TW, TH, TR, IS, CL, VE) - Euro area 15
Z56	ECB EER-12 group of currencies and Euro area country currencies (FR, BE, LU, NL, DE, IT, IE, PT, ES, FI, AT, GR, SI, AU, CA, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US)
Z57	ECB EER-22 group of currencies and Euro area 15 country currencies (FR, BE, LU, NL, DE, IT, IE, PT, ES, FI, AT, GR, SI, AU, CA, CN, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, SK, BG, RO)
Z58	ECB EER-41 group of currencies and Euro area 16 country currencies (FR, BE, LU, NL, DE, IT, IE, PT, ES, FI, AT, GR, SI, AU, CA, CN, DK, HK, JP, NO, SG, KR, SE, CH, GB, US, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, SK, BG, RO, NZ, DZ, AR, BR, HR, IN, ID, IL, MY, MX, MA, PH, RU, ZA, TW, TH, TR, IS, CL, VE)

Vir: ECB, Evropska komisija, Banka Slovenije.
Rezultati izračunov:

2. Nominalni in realni efektivni tečaji domače valute.

Tabela 2.1: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, izračunan na podlagi veljavne metodologije do aprila 2008.

Komponenta	V obdobju 2000-2007	Medletna rast po letih			Medletna rast četrletno				
		2005	2006	2007	2007Q1	2007Q2	2007Q3	2007Q4	2008Q1
Nominalni efektivni tečaj	-5,6	-0,2	0,2	1,5	1,5	1,3	1,4	2,2	2,6
Tehtano povprečje tujih CPI	16,8	2,2	1,8	2,1	1,7	1,9	2,0	3,0	3,2
CPI - Slovenija	43,7	2,5	2,5	3,5	2,3	3,0	3,5	5,4	6,7
Realni efektivni tečaj CPI	15,9	0,0	0,9	2,9	2,1	2,3	2,9	4,6	6,1
Tehtano povprečje tujih PPI	19,0	3,2	3,2	3,1	2,8	2,7	2,7	4,1	5,0
PPI - Slovenija	41,0	2,7	2,4	5,3	4,6	5,0	5,3	6,4	5,9
Realni efektivni tečaj PPI	11,5	-0,7	-0,8	3,8	3,3	3,6	4,0	4,5	3,4
Tehtano povprečje tujih ULC	8,0	0,7	0,8	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0	0,6
ULC - Slovenija	26,7	1,6	-2,6	0,3	-1,7	-1,4	0,5	3,8	6,8
Realni efektivni tečaja ULC	10,9	0,7	-3,3	1,1	-0,8	-1,1	0,6	5,3	9,7

Vir: ECB, SURS, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Tabela 2.2: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s CPI. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB, normalizirane za 44 držav.

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrletno						Medletno jun.09
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009Q2	
Realni efektivni tečaj												
RET - evroobmočje	10.5	0.4	0.6	1.7	2.3	2.9	1.3	2.4	0.9	0.6	0.3	0.1
RET - članice EU27 izven evroobmočja	-10.6	-3.9	-3.1	-3.1	-1.5	-1.9	-3.0	-1.8	-0.5	3.6	3.7	3.4
RET - Evropska unija	6.9	-0.3	0.0	0.9	1.7	2.1	0.6	1.7	0.7	1.1	0.8	0.6
RET - nečlanice EU27	38.8	-1.4	-0.2	5.0	4.3	7.6	3.8	4.7	-1.6	0.3	-1.0	0.0
RET - Skupaj	13.3	-0.5	-0.1	1.8	2.3	3.3	1.3	2.4	0.2	0.9	0.4	0.5
Nominalni efektivni tečaj												
NET - evroobmočje	-10.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
NET - članice EU27 izven evroobmočja	-3.1	-1.6	-0.8	-0.8	2.6	2.2	-1.2	2.1	4.2	7.0	5.8	5.5
NET - Evropska unija	-9.6	-0.3	-0.1	-0.1	0.4	0.3	-0.2	0.3	0.6	1.1	0.9	0.9
NET - nečlanice EU27	10.8	-2.1	-0.9	2.9	2.6	5.3	1.9	2.7	-1.6	-0.2	-1.3	0.0
NET - Skupaj	-5.4	-0.7	-0.3	0.5	0.9	1.4	0.2	0.8	0.1	0.8	0.4	0.7
Tehtano povprečje tujih cen												
TPTC - evroobmočje	18.7	2.0	2.0	2.0	3.1	3.4	1.8	3.6	2.2	1.0	0.3	0.0
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	59.2	4.9	5.1	6.2	9.9	10.9	5.1	10.4	8.0	5.0	2.7	2.1
TPTC - Evropska unija	24.4	2.5	2.5	2.7	4.2	4.6	2.3	4.7	3.1	1.6	0.7	0.3
TPTC - nečlanice EU27	17.5	1.7	1.8	1.8	3.7	4.2	1.2	4.2	3.1	1.1	0.4	0.1
TPTC - Skupaj	22.9	2.3	2.3	2.5	4.1	4.5	2.1	4.6	3.1	1.5	0.6	0.3
Razmerje med domačimi in tujimi cenami												
RDTC - evroobmočje	23.8	0.4	0.6	1.7	2.3	2.9	1.3	2.4	0.9	0.7	0.3	0.1
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	-7.6	-2.4	-2.4	-2.3	-3.9	-4.1	-1.8	-3.9	-4.5	-3.1	-2.0	-2.0
RDTC - Evropska unija	18.2	0.0	0.1	1.0	1.3	1.7	0.8	1.4	0.1	0.0	-0.1	-0.2
RDTC - nečlanice EU27	25.1	0.7	0.7	2.0	1.7	2.1	1.9	1.9	0.1	0.6	0.2	0.0
RDTC - Skupaj	19.8	0.1	0.2	1.2	1.4	1.8	1.1	1.5	0.1	0.2	0.0	-0.2
Domače cene												
CPI Slovenija	47	2.5	2.6	3.8	5.5	6.4	3.2	6.2	3.2	1.7	0.6	0.1

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Pripomba: V izračunu za evroobmočje je upoštevano stanje članic konec leta 2008 (16 držav).

Tabela 2.3: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s CPI. Pri izračunu so uporabljene uteži na podlagi skupnega prometa blagovne menjave, izračunane kot povprečni bilateralni deleži 47 držav partneric v obdobju 2005-2007.

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtletno				Medletno		
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009Q2	jun.09
Realni efektivni tečaj												
RET - evroobmočje	9.9	0.3	1.5	1.5	2.2	3.1	2.8	2.3	0.9	0.5	0.2	0.0
RET - članice EU27 izven evroobmočja	-3.5	-2.9	-2.3	-2.3	0.5	0.3	0.0	-0.2	1.4	6.6	5.6	5.1
RET - Evropska unija	7.5	-0.2	0.9	0.9	1.9	2.6	2.3	1.9	0.9	1.6	1.1	0.9
RET - Države nekdanje Jugoslavije	-17.1	-1.4	-0.3	-0.3	-2.6	-1.0	-2.8	-3.9	-3.0	0.7	1.5	1.2
RET - nečlanice EU27	9.1	-5.6	3.0	3.0	2.5	5.0	6.5	3.0	-3.5	0.6	-2.2	-1.0
RET - Skupaj	4.6	-0.9	0.9	0.9	1.5	2.4	2.1	1.3	0.0	1.4	0.8	0.7
Nominalni efektivni tečaj												
NET - evroobmočje	-11	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0
NET - članice EU27 izven evroobmočja	-2.8	-1.2	-0.6	-0.6	3.7	2.5	3.1	2.9	5.2	9.9	7.9	7.5
NET - Evropska unija	-9.6	-0.2	-0.2	-0.2	0.6	0.4	0.5	0.4	0.8	1.6	1.3	1.3
NET - Države nekdanje Jugoslavije	-9.5	1.3	-0.8	-0.8	-0.6	-0.1	-0.7	-1.6	-0.7	3.3	3.7	3.3
NET - nečlanice EU27	27.8	-2.5	4.2	4.2	4.4	5.6	8.1	5.1	-0.5	4.1	1.4	2.8
NET - Skupaj	-6.4	-0.3	0.2	0.2	0.8	0.9	1.1	0.6	0.5	2.0	1.6	1.6
Tehtano povprečje tujih cen												
TPTC - evroobmočje	19.1	2.1	2.1	2.1	3.1	3.2	3.5	3.6	2.3	1.1	0.3	0.1
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	48.1	4.3	5.6	5.6	8.8	8.9	9.7	9.4	7.2	4.8	2.9	2.3
TPTC - Evropska unija	23.6	2.5	2.7	2.7	4.1	4.2	4.5	4.6	3.1	1.7	0.8	0.4
TPTC - Države nekdanje Jugoslavije	60.2	5.4	3.2	3.2	7.7	7.5	8.7	8.7	5.8	4.3	2.8	2.2
TPTC - nečlanice EU27	72.2	5.9	4.9	4.9	7.5	7.1	8.0	8.3	6.5	5.2	4.3	3.9
TPTC - Skupaj	31.6	3.1	3.0	3.0	4.8	4.9	5.3	5.5	3.8	2.3	1.3	1.0
Razmerje med domačimi in tujimi cenami												
RDTC - evroobmočje	23.6	0.4	1.6	1.6	2.3	3.2	2.9	2.4	1.0	0.6	0.2	0.0
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	-0.7	-1.8	-1.7	-1.7	-3.0	-2.2	-3.0	-3.0	-3.6	-3.0	-2.2	-2.2
RDTC - Evropska unija	18.9	0.0	1.0	1.0	1.4	2.2	1.8	1.5	0.1	0.0	-0.2	-0.4
RDTC - Države nekdanje Jugoslavije	-8.4	-2.7	0.5	0.5	-2.0	-0.9	-2.1	-2.4	-2.3	-2.5	-2.1	-2.0
RDTC - nečlanice EU27	-14.8	-3.3	-1.1	-1.1	-1.8	-0.5	-1.5	-2.0	-3.0	-3.4	-3.5	-3.7
RDTC - Skupaj	11.7	-0.6	0.8	0.8	0.7	1.6	1.0	0.7	-0.5	-0.7	-0.7	-0.9
Domače cene												
CPI Slovenija	47	2.5	3.8	3.8	5.5	6.5	6.4	6.2	3.3	1.7	0.6	0.1

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Tabela 2.4: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s CPI. Pri izračunu so uporabljene letno spreminjajoče se uteži izračunane iz triletnih povprečij prometa blagovne menjave za 47 držav partneric

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtletno				Medletno		
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009Q2	jun.09
Realni efektivni tečaj												
RET - evroobmočje	10.8	0.4	1.6	1.6	2.3	3.1	2.8	2.4	0.9	0.6	0.3	0.1
RET - članice EU27 izven evroobmočja	-7.6	-3.3	-2.6	-2.6	-0.3	-0.6	-1.0	-1.0	0.6	5.8	5.2	4.8
RET - Evropska unija	7.7	-0.2	0.8	0.8	1.8	2.5	2.2	1.8	0.9	1.5	1.1	0.9
RET - Države nekdanje Jugoslavije	-12.7	-1.4	-0.4	-0.4	-2.6	-1.0	-2.9	-4.0	-3.0	0.8	1.6	1.3
RET - nečlanice EU27	23.0	-4.3	3.5	3.5	3.1	5.6	7.3	3.7	-3.3	-0.3	-2.9	-1.6
RET - Skupaj	7.0	-0.8	1.0	1.0	1.5	2.4	2.1	1.3	0.0	1.2	0.8	0.7
Nominalni efektivni tečaj												
NET - evroobmočje	-11.8	0.2	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0
NET - članice EU27 izven evroobmočja	-3.3	-3.6	-0.6	-0.6	3.1	2.1	2.5	2.4	4.6	9.2	7.6	7.2
NET - Evropska unija	-9.6	-0.2	-0.2	-0.2	0.5	0.3	0.4	0.3	0.7	1.5	1.2	1.2
NET - Države nekdanje Jugoslavije	-13.3	1.0	-0.9	-0.9	-0.6	0.0	-0.7	-1.6	-0.6	3.5	3.9	3.5
NET - nečlanice EU27	24.8	-1.9	4.4	4.4	4.6	5.9	8.5	5.4	-0.6	2.7	0.0	1.6
NET - Skupaj	-6.6	-0.3	0.2	0.2	0.8	0.8	1.0	0.6	0.4	1.8	1.4	1.5
Tehtano povprečje tujih cen												
TPTC - evroobmočje	17.3	2.3	2.1	2.1	3.1	3.2	3.4	3.6	2.3	1.0	0.3	0.0
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	54	2.2	5.8	5.8	9.2	9.4	10.2	9.8	7.5	4.9	2.9	2.4
TPTC - Evropska unija	23.7	2.5	2.7	2.7	4.1	4.3	4.6	4.7	3.1	1.7	0.7	0.4
TPTC - Države nekdanje Jugoslavije	46	5.0	3.3	3.3	7.8	7.6	8.9	8.8	5.8	4.4	2.8	2.2
TPTC - nečlanice EU27	49.4	5.1	4.7	4.7	7.1	6.7	7.6	7.8	6.1	4.6	3.6	3.3
TPTC - Skupaj	28.3	3.0	3.0	3.0	4.8	4.8	5.3	5.4	3.7	2.3	1.2	0.9
Razmerje med domačimi in tujimi cenami												
RDTC - evroobmočje	25.5	0.2	1.6	1.6	2.4	3.2	2.9	2.5	1.0	0.6	0.3	0.1
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	-4.4	0.3	-1.9	-1.9	-3.4	-2.7	-3.4	-3.3	-3.9	-3.1	-2.2	-2.2
RDTC - Evropska unija	18.9	0.0	1.0	1.0	1.3	2.1	1.8	1.4	0.1	0.0	-0.1	-0.3
RDTC - Države nekdanje Jugoslavije	0.6	-2.4	0.5	0.5	-2.1	-1.0	-2.3	-2.4	-2.4	-2.6	-2.2	-2.1
RDTC - nečlanice EU27	-1.4	-2.5	-0.9	-0.9	-1.4	-0.2	-1.1	-1.5	-2.6	-2.8	-2.9	-3.1
RDTC - Skupaj	14.6	-0.5	0.8	0.8	0.7	1.6	1.0	0.7	-0.4	-0.6	-0.6	-0.8
Domače cene												
CPI Slovenija	47	2.5	3.8	3.8	5.5	6.5	6.4	6.2	3.3	1.7	0.6	0.1

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Pripomba: V izračunu za evroobmočje je upoštevano stanje članic konec leta 2008 (16 držav).

Tabela 2.5: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s CPI. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za 44 držav partneric, modificirane s dodatnimi 3 državami – republikami nekdanje Jugoslavije

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtletno				Medletno		
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009Q2	jun.09
Realni efektivni tečaj												
RET - evroobmočje	10.6	0.4	1.7	1.7	2.3	3.2	2.9	2.4	1.0	0.6	0.3	0.1
RET - članice EU27 izven evroobmočja	-10.5	-3.9	-3.1	-3.1	-1.5	-1.6	-1.9	-1.8	-0.9	3.6	3.7	3.4
RET - Evropska unija	7.0	-0.3	0.9	0.9	1.7	2.4	2.1	1.7	0.7	1.1	0.8	0.6
RET - Države nekdanje Jugoslavije	-12.1	-1.1	0.3	0.3	-2.4	-0.9	-2.5	-3.4	-2.8	0.5	1.2	1.0
RET - nečlanice EU27	38.8	-2.5	6.8	6.8	4.1	8.4	9.4	5.6	-5.3	-6.0	-6.7	-5.1
RET - Skupaj	10.5	-0.7	1.9	1.9	1.8	3.2	3.0	2.0	-0.7	-0.2	-0.5	-0.4
Nominalni efektivni tečaj												
NET - evroobmočje	-10.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
NET - članice EU27 izven evroobmočja	-3.2	-1.6	-0.8	-0.8	2.6	1.9	2.2	2.1	3.5	7.0	5.8	5.5
NET - Evropska unija	-9.6	-0.3	-0.1	-0.1	0.4	0.3	0.3	0.3	0.5	1.1	0.9	0.9
NET - Države nekdanje Jugoslavije	-11.7	0.6	-0.5	-0.5	-0.6	-0.2	-0.6	-1.3	-0.7	2.4	2.6	2.3
NET - nečlanice EU27	25.9	-1.7	6.1	6.1	3.5	6.7	8.5	5.2	-4.7	-5.5	-6.3	-4.6
NET - Skupaj	-4.2	-0.5	0.9	0.9	0.9	1.4	1.7	1.0	-0.5	-0.1	-0.3	0.0
Tehtano povprečje tujih cen												
TPTC - evroobmočje	18.7	2.0	2.0	2.0	3.1	3.2	3.4	3.6	2.3	1.0	0.3	0.0
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	59.2	4.9	6.2	6.2	9.9	10.2	10.9	10.4	7.9	5.0	2.7	2.1
TPTC - Evropska unija	24.4	2.5	2.7	2.7	4.2	4.3	4.6	4.7	3.1	1.6	0.7	0.3
TPTC - Države nekdanje Jugoslavije	47.6	4.3	3.0	3.0	7.4	7.3	8.5	8.5	5.5	3.6	2.0	1.4
TPTC - nečlanice EU27	33.5	3.3	3.1	3.1	5.0	4.8	5.5	5.8	3.9	2.1	1.0	0.5
TPTC - Skupaj	27.5	2.8	2.8	2.8	4.5	4.6	5.0	5.1	3.4	1.9	0.8	0.4
Razmerje med domačimi in tujimi cenami												
RDTC - evroobmočje	23.8	0.4	1.7	1.7	2.3	3.2	2.9	2.4	1.0	0.7	0.3	0.1
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	-7.6	-2.4	-2.3	-2.3	-3.9	-3.4	-4.1	-3.9	-4.3	-3.1	-2.0	-2.0
RDTC - Evropska unija	18.2	0.0	1.0	1.0	1.3	2.1	1.7	1.4	0.1	0.0	-0.1	-0.2
RDTC - Države nekdanje Jugoslavije	-0.4	-1.7	0.8	0.8	-1.8	-0.7	-1.9	-2.2	-2.1	-1.8	-1.4	-1.3
RDTC - nečlanice EU27	10.2	-0.8	0.7	0.7	0.6	1.6	0.9	0.4	-0.6	-0.5	-0.4	-0.4
RDTC - Skupaj	15.3	-0.3	0.9	0.9	1.0	1.8	1.3	1.0	-0.2	-0.2	-0.2	-0.3
Domače cene												
CPI Slovenija	47	2.5	3.8	3.8	5.5	6.5	6.4	6.2	3.3	1.7	0.6	0.1

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Tabela 2.6: Rast komponent realnega efektivnega tečaja, merjen s PPI. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB, normalizirane na 43 (brez Malte) držav.

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtletno				Medletno		
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009Q2	jun.09
Realni efektivni tečaj												
RET - evroobmočje	7.4	0.2	-0.7	1.3	0.8	0.3	0.3	0.2	2.7	3.6	3.9	3.9
RET - članice EU27 izven evroobmočja	-12.9	-3.7	-4.2	-4.7	-1.6	-3.5	-2.3	-3.1	2.5	8.9	9.0	9.1
RET - Evropska unija	3.9	-0.5	-1.3	0.4	0.4	-0.3	-0.1	-0.4	2.6	4.4	4.7	4.7
RET - nečlanice EU27	19.4	-3.1	-1.2	5.8	-0.1	3.0	3.5	-0.3	-5.7	-2.9	-2.6	-0.6
RET - Skupaj	7.1	-1.1	-1.3	1.5	0.3	0.4	0.7	-0.3	0.7	2.8	3.0	3.5
Nominalni efektivni tečaj												
NET - evroobmočje	-10.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
NET - članice EU27 izven evroobmočja	-3.2	-1.6	-0.8	-0.8	2.6	1.9	2.2	2.3	4.2	7.0	5.8	5.5
NET - Evropska unija	-9.6	-0.3	-0.1	-0.1	0.4	0.3	0.3	0.3	0.6	1.1	0.9	0.9
NET - nečlanice EU27	17.2	-1.6	0.4	5.1	2.6	5.4	6.8	4.5	-5.4	-4.4	-5.1	-3.8
NET - Skupaj	-4.2	-0.6	0.0	1.0	0.9	1.4	1.7	1.2	-0.7	-0.2	-0.5	-0.2
Tehtano povprečje tujih cen												
TPTC - evroobmočje	19.4	3.1	3.1	3.0	4.3	4.9	5.7	6.3	0.8	-3.5	-6.0	-6.8
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	59.7	5.6	6.1	8.7	9.7	11.1	11.0	12.5	5.2	-1.7	-5.2	-6.3
TPTC - Evropska unija	25.1	3.5	3.6	3.9	5.2	5.9	6.5	7.3	1.5	-3.2	-5.9	-6.7
TPTC - nečlanice EU27	41.0	4.8	4.0	3.7	8.0	7.7	9.4	11.6	3.9	-1.4	-4.8	-6.2
TPTC - Skupaj	28.4	3.8	3.7	3.9	5.8	6.3	7.1	8.2	2.0	-2.8	-5.6	-6.6
Razmerje med domačimi in tujimi cenami												
RDTC - evroobmočje	20.3	0.2	-0.7	1.4	0.8	0.3	0.3	0.2	2.7	3.6	3.9	3.9
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	-10.1	-2.2	-3.5	-3.9	-4.1	-5.3	-4.5	-5.3	-1.6	1.8	3.0	3.4
RDTC - Evropska unija	14.9	-0.2	-1.1	0.5	0.0	-0.6	-0.5	-0.7	2.0	3.3	3.7	3.8
RDTC - nečlanice EU27	1.9	-1.5	-1.6	0.7	-2.6	-2.3	-3.1	-4.5	-0.4	1.5	2.6	3.3
RDTC - Skupaj	11.9	-0.5	-1.2	0.5	-0.6	-1.0	-1.0	-1.5	1.5	2.9	3.5	3.7
Domače cene												
PPI Slovenija	43.6	3.3	2.4	4.4	5.2	5.3	6.0	6.5	3.5	0.1	-2.3	-3.1

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Pripomba: V izračunu za evroobmočje je upoštevano stanje članic konec leta 2008 (16 držav).

Tabela 2.7: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s PPI. Pri izračunu so uporabljene uteži na podlagi skupnega prometa blagovne menjave, izračunane kot povprečni bilateralni deleži 46 (brez Malte) držav partneric v obdobju 2005-2007.

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtletno				Medletno		jun.09
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009Q2	
Realni efektivni tečaj												
RET - evroobmočje	7.1	0.1	-0.7	1.2	0.8	0.3	0.3	0.2	2.7	3.4	3.7	3.8
RET - članice EU27 izven evroobmočja	-6.6	-3.3	-3.7	-3.5	-0.1	-2.3	-1.3	-1.9	4.9	12.0	11.3	11.3
RET - Evropska unija	4.5	-0.5	-1.2	0.4	0.7	-0.1	0.1	-0.2	3.1	4.9	5.0	5.1
RET - Države nekdanje Jugoslavije	-7.5	0.4	-2.7	0.9	-3.9	-2.3	-3.8	-6.3	-3.2	-0.3	0.4	0.5
RET - nečlanice EU27	-4.1	-7.1	-4.0	2.2	-1.2	-0.4	1.0	-2.9	-2.0	6.5	5.1	7.9
RET - Skupaj	2.3	-1.1	-1.7	0.6	-0.1	-0.4	-0.3	-1.2	1.8	4.4	4.5	4.8
Nominalni efektivni tečaj												
NET - evroobmočje	-11	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0
NET - članice EU27 izven evroobmočja	-2.8	-1.2	-0.7	-0.6	3.7	2.5	3.1	3.1	6.1	9.9	7.9	7.5
NET - Evropska unija	-9.6	-0.2	-0.2	-0.2	0.6	0.4	0.5	0.5	1.0	1.6	1.3	1.3
NET - Države nekdanje Jugoslavije	-9.5	1.3	-0.4	-0.8	-0.6	-0.1	-0.7	-1.7	-0.1	3.3	3.7	3.3
NET - nečlanice EU27	27.8	-2.5	-0.3	4.2	4.4	5.6	8.1	5.5	-1.0	4.1	1.4	2.8
NET - Skupaj	-6.4	-0.3	-0.2	0.2	0.8	0.9	1.1	0.7	0.6	2.0	1.6	1.6
Tehtano povprečje tujih cen												
TPTC - evroobmočje	19.4	3.2	3.1	3.0	4.2	4.9	5.6	6.2	0.7	-3.3	-5.9	-6.6
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	49.6	5.6	5.6	7.6	9.2	10.4	10.7	11.9	4.7	-1.8	-5.3	-6.5
TPTC - Evropska unija	24.2	3.6	3.5	3.8	5.1	5.8	6.4	7.2	1.4	-3.1	-5.8	-6.6
TPTC - Države nekdanje Jugoslavije	40.7	4.2	4.9	2.6	8.8	7.7	9.5	11.8	6.7	3.7	0.9	-0.4
TPTC - nečlanice EU27	91.2	8.5	6.2	6.5	11.2	11.5	13.5	15.8	4.7	-2.2	-5.8	-7.7
TPTC - Skupaj	31.4	4.1	3.9	3.9	6.1	6.6	7.5	8.5	2.3	-2.3	-5.0	-6.0
Razmerje med domačimi in tujimi cenami												
RDTC - evroobmočje	20.2	0.1	-0.6	1.3	0.9	0.4	0.4	0.3	2.8	3.5	3.7	3.8
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	-3.9	-2.2	-3.0	-3.0	-3.7	-4.7	-4.2	-4.8	-1.2	1.9	3.1	3.6
RDTC - Evropska unija	15.7	-0.3	-1.1	0.6	0.1	-0.5	-0.4	-0.6	2.1	3.2	3.6	3.7
RDTC - Države nekdanje Jugoslavije	2.1	-0.9	-2.4	1.7	-3.3	-2.3	-3.2	-4.7	-3.1	-3.5	-3.2	-2.7
RDTC - nečlanice EU27	-24.9	-4.8	-3.6	-1.9	-5.4	-5.6	-6.6	-8.0	-1.1	2.4	3.6	5.0
RDTC - Skupaj	9.2	-0.8	-1.5	0.5	-0.8	-1.2	-1.4	-1.9	1.2	2.4	2.8	3.1
Domače cene												
PPI Slovenija	43.5	3.3	2.4	4.4	5.2	5.3	6.0	6.5	3.5	0.1	-2.3	-3.1

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Tabela 2.8: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s PPI na domačem trgu. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za EU 27 partneric.

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtletno				Medletno		jun.09
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009q1	2009q2	
Realni efektivni tečaj												
RET - evroobmočje	7.3	0.1	-0.7	1.4	0.8	0.2	0.3	0.0	2.7	3.7	3.9	4.0
RET - članice EU27 izven evroobmočja	-3.2	-3.5	-1.6	-1.1	1.1	0.0	-0.6	-2.2	7.1	15.7	13.8	14.0
RET - Evropska unija	5.1	-0.5	-0.9	0.9	0.8	0.1	0.1	-0.5	3.3	5.4	5.4	5.5
Nominalni efektivni tečaj												
NET - evroobmočje	-10.7	0.0	0.0	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
NET - članice EU27 izven evroobmočja	-11.9	-3.3	-0.7	-1.5	2.4	1.7	1.3	-0.1	6.9	15.2	13.1	13.1
NET - Evropska unija	-11.2	-0.6	-0.2	-0.4	0.3	0.2	0.1	-0.1	1.0	2.2	2.0	2.0
Tehtano povprečje tujih cen												
TPTC - evroobmočje	19.6	3.1	3.1	3.0	4.4	5.0	5.7	6.0	0.8	-3.5	-6.0	-6.8
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	30.7	3.6	3.3	4.0	6.7	7.1	7.9	8.3	3.3	-0.4	-2.9	-3.9
TPTC - Evropska unija	21.3	3.2	3.1	3.2	4.7	5.4	6.0	6.4	1.2	-3.0	-5.5	-6.4
Razmerje med domačimi in tujimi cenami												
RDTC - evroobmočje	20.1	0.2	-0.7	1.4	0.8	0.2	0.3	0.0	2.7	3.7	3.9	4.0
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	9.9	-0.3	-0.9	0.4	-1.4	-1.7	-1.8	-2.1	0.1	0.4	0.6	0.8
RDTC - Evropska unija	18.4	0.1	-0.7	1.2	0.5	-0.1	0.0	-0.3	2.3	3.2	3.4	3.5
Domače cene												
PPI Slovenija	43.6	3.3	2.4	4.4	5.2	5.3	6.0	6.0	3.5	0.1	-2.3	-3.1

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Pripomba: V izračunu za evroobmočje je upoštevano stanje članic konec leta 2008 (16 držav).

Tabela 2.9: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s PPI na tujih trgih, brez gradbeništva. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za EU 27 partneric.

	V obdobju 2005-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtletno					Medletno maj.09
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009q1	
Realni efektivni tečaj											
RET - evroobmočje	1.0	-1.2	0.0	1.5	-0.5	-1.6	-1.5	0.0	1.0	2.7	1.7
RET - članice EU27 izven evroobmočja	1.8	-2.6	-0.7	1.3	1.3	0.0	-0.2	1.0	4.3	8.9	5.9
RET - Evropska unija	0.8	-1.4	-0.2	1.3	-0.3	-1.4	-1.4	0.0	1.4	3.6	2.3
Nominalni efektivni tečaj											
NET - evroobmočje	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
NET - članice EU27 izven evroobmočja	0.2	-3.3	-0.7	-1.5	2.4	1.7	1.3	-0.1	6.9	15.2	12.6
NET - Evropska unija	-0.2	-0.6	-0.2	-0.4	0.3	0.2	0.1	-0.1	1.0	2.2	1.9
Tehtano povprečje tujih cen											
TPTC - evroobmočje	6.4	2.2	2.1	1.5	2.7	2.6	3.0	4.0	1.3	-1.9	-4.1
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	5.6	0.3	2.1	0.1	3.3	2.7	2.9	2.8	4.8	6.6	3.7
TPTC - Evropska unija	6.2	1.9	2.1	1.2	2.8	2.6	3.0	3.8	1.8	-0.6	-2.9
Razmerje med domačimi in tujimi cenami											
RDTC - evroobmočje	1.0	-1.2	0.0	1.5	-0.5	-1.6	-1.5	0.0	1.0	2.7	1.7
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	1.7	0.7	0.0	2.8	-1.1	-1.7	-1.4	1.1	-2.4	-5.4	-6.0
RDTC - Evropska unija	1.1	-0.9	0.0	1.7	-0.6	-1.6	-1.5	0.2	0.5	1.4	0.4
Domače cene											
PPI Slovenija	7.4	1.0	2.1	3.0	2.2	0.9	1.5	3.9	2.3	0.8	-2.5

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Tabela 2.10: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s PPI na tujih trgih, brez gradbeništva in energetskega sektorja za cene partneric, za domače cene pa PPI dosežen na tujih trgih brez gradbeništva. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za EU 27 partneric.

	V obdobju 2005-2008	Medletna rast po letih			Medletna rast četrtletno					Medletno maj.09	
		2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009q1		
Realni efektivni tečaj											
RET - evroobmočje	2.7	0.6	1.5	0.6	-0.2	0.2	1.8	0.4	1.1	-0.8	
RET - članice EU27 izven evroobmočja	4.1	-0.1	1.4	2.8	1.9	2.2	3.4	3.9	6.7	3.0	
RET - Evropska unija	2.6	0.5	1.3	0.8	0.1	0.4	1.9	0.8	1.8	-0.3	
Nominalni efektivni tečaj											
NET - evroobmočje	0.0	0.0	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
NET - članice EU27 izven evroobmočja	0.2	-0.7	-1.5	2.5	1.7	1.3	-0.1	6.9	15.3	12.7	
NET - Evropska unija	-0.2	-0.2	-0.4	0.3	0.2	0.1	-0.1	1.0	2.2	1.9	
Tehtano povprečje tujih cen											
TPTC - evroobmočje	4.6	1.5	1.5	1.6	1.1	1.2	2.1	2.0	-0.3	-1.7	
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	3.3	1.5	0.0	1.8	0.8	0.6	0.4	5.3	8.8	6.7	
TPTC - Evropska unija	4.4	1.5	1.3	1.6	1.0	1.1	1.8	2.5	1.1	-0.4	
Razmerje med domačimi in tujimi cenami											
RDTC - evroobmočje	2.7	0.6	1.5	0.6	-0.2	0.2	1.8	0.4	1.1	-0.8	
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	4.0	0.6	2.9	0.4	0.1	0.9	3.5	-2.8	-7.4	-8.6	
RDTC - Evropska unija	2.9	0.6	1.7	0.5	-0.1	0.3	2.1	-0.2	-0.3	-2.1	
Domače cene											
PPI Slovenija	7.4	2.1	3.0	2.2	0.9	1.5	3.9	2.3	0.8	-2.5	

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Pripomba: V izračunu za evroobmočje je upoštevano stanje članic konec leta 2008 (16 držav).

Tabela 2.11: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s stroški dela na enoto proizvoda v predelovalni dejavnosti industrije. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za države EU27 in 10 najpomembnejših partneric zunaj EU (četrtni podatki).

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtno					
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009q2
Realni efektivni tečaj											
RET - evroobmočje	1.7	1.0	-2.0	0.8	5.5	5.2	7.2	6.7	3.0	0.0	-1.9
RET - članice EU27 izven evroobmočja	5.1	-3.4	-3.3	-2.7	8.3	6.7	7.1	6.9	12.3	20.8	16.5
RET - Evropska unija	5.3	0.3	-2.2	0.2	6.0	5.5	7.2	6.7	4.4	3.1	0.8
RET - nečlanice EU27	16.5	-0.1	-1.8	9.1	10.7	13.7	17.3	14.9	-2.2	-5.4	-9.0
RET - Skupaj	7.0	0.2	-2.2	1.5	6.7	6.7	8.6	7.9	3.4	1.8	-0.7
Nominalni efektivni tečaj											
NET - evroobmočje	-0.2	-0.3	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1
NET - članice EU27 izven evroobmočja	1.2	-3.2	-0.8	-1.5	2.5	1.8	1.3	-0.1	7.0	15.4	13.3
NET - Evropska unija	-0.1	-0.7	-0.2	-0.4	0.3	0.2	0.1	-0.1	1.0	2.2	2.0
NET - nečlanice EU27	8.3	-1.1	0.7	7.3	3.1	7.6	8.7	5.4	-8.7	-10.6	-10.6
NET - Skupaj	1.2	-0.8	0.0	0.7	0.7	1.3	1.4	0.7	-0.6	0.2	0.0
Tehtano povprečje tujih cen											
TPTC - evroobmočje	3.2	-1.3	-1.4	-0.1	3.8	0.9	1.3	3.9	9.1	11.3	11.6
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	5	0.2	-0.8	2.1	3.8	1.4	2.8	3.7	7.3	6.5	6.4
TPTC - Evropska unija	3.5	-1.1	-1.3	0.2	3.8	1.0	1.5	3.9	8.9	10.5	10.7
TPTC - nečlanice EU27	1.2	-1.1	-0.9	-0.7	2.0	0.5	0.7	1.8	5.1	5.3	7.6
TPTC - Skupaj	3.2	-1.1	-1.2	0.1	3.5	0.9	1.4	3.5	8.3	9.7	10.2
Razmerje med domačimi in tujimi cenami											
RDTC - evroobmočje	5.7	1.3	-2.0	1.0	5.7	5.3	7.3	6.9	3.2	0.2	-1.9
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	3.9	-0.2	-2.6	-1.2	5.6	4.9	5.8	7.1	4.9	4.7	2.8
RDTC - Evropska unija	5.4	1.1	-2.1	0.6	5.7	5.2	7.1	6.9	3.5	0.9	-1.2
RDTC - nečlanice EU27	7.7	1.0	-2.5	1.6	7.4	5.7	7.9	9.0	7.1	5.9	1.8
RDTC - Skupaj	5.8	1.0	-2.1	0.8	5.9	5.3	7.2	7.2	4.0	1.6	-0.7
Domače cene											
ULCM Slovenija	9.1	0.0	-3.3	0.9	9.7	6.3	8.7	11.0	12.6	11.5	9.5

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Tabela 2.11: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s stroški dela na enoto proizvoda v celotnem gospodarstvu. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za države EU27 in 10 najpomembnejših partneric zunaj EU (četrtni podatki).

	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrtno					
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009q2
Realni efektivni tečaj											
RET - evroobmočje	7.0	-0.3	0.1	1.0	4.5	3.1	3.7	4.7	6.4	7.6	7.6
RET - članice EU27 izven evroobmočja	3.5	-4.4	-1.2	-2.6	5.7	3.0	3.7	3.4	12.6	23.6	20.6
RET - Evropska unija	5.0	-0.9	-0.1	0.4	4.7	3.1	3.7	4.5	7.4	10.0	9.6
RET - nečlanice EU27	14.4	-1.1	0.3	8.1	8.6	11.9	13.9	11.2	-1.7	-2.7	-3.3
RET - Skupaj	6.3	-1.0	0.0	1.5	5.2	4.3	5.2	5.4	6.0	8.0	7.6
Nominalni efektivni tečaj											
NET - evroobmočje	-0.2	-0.3	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1
NET - članice EU27 izven evroobmočja	1.2	-3.2	-0.7	-1.5	2.5	1.7	1.3	-0.1	6.9	15.2	13.1
NET - Evropska unija	-0.1	-0.7	-0.2	-0.4	0.3	0.2	0.1	-0.1	1.0	2.2	2.0
NET - nečlanice EU27	8.4	-1.1	0.7	7.4	3.1	7.8	9.0	5.5	-9.1	-11.0	-11.0
NET - Skupaj	1.2	-0.8	0.0	0.7	0.7	1.3	1.4	0.7	-0.6	0.1	-0.1
Tehtano povprečje tujih cen											
TPTC - evroobmočje	4.3	0.9	0.6	1.3	3.2	2.2	2.7	3.4	4.6	4.8	4.1
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	7.7	2.2	1.3	3.6	4.7	4.1	4.1	4.6	5.8	5.3	5.1
TPTC - Evropska unija	4.8	1.1	0.7	1.7	3.4	2.5	2.9	3.6	4.8	4.9	4.3
TPTC - nečlanice EU27	4	0.8	1.2	1.9	2.4	1.6	2.1	2.7	3.1	3.2	3.1
TPTC - Skupaj	4.7	1.0	0.8	1.7	3.3	2.3	2.8	3.4	4.5	4.6	4.1
Razmerje med domačimi in tujimi cenami											
RDTC - evroobmočje	5.6	0.0	0.2	1.2	4.6	3.2	3.9	4.8	6.5	7.7	7.7
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	2.2	-1.3	-0.5	-1.1	3.1	1.2	2.4	3.5	5.3	7.3	6.6
RDTC - Evropska unija	5	-0.2	0.1	0.8	4.4	2.8	3.6	4.6	6.3	7.6	7.5
RDTC - nečlanice EU27	5.8	0.0	-0.4	0.6	5.5	3.8	4.5	5.4	8.1	9.4	8.7
RDTC - Skupaj	5.1	-0.2	0.0	0.8	4.5	3.0	3.8	4.7	6.6	7.9	7.7
Domače cene											
ULCT Slovenija	10.1	0.8	0.8	2.5	8.0	5.4	6.7	8.3	11.4	12.9	12.1

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Pripomba: V izračunu za evroobmočje je upoštevano stanje članic konec leta 2008 (16 držav).

Tabela 2.12: Rast komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega z deflatorjem bruto družbenega proizvoda (GDPD). Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za države EU27 in 10 najpomembnejših partneric zunaj EU (četrletni podatki).

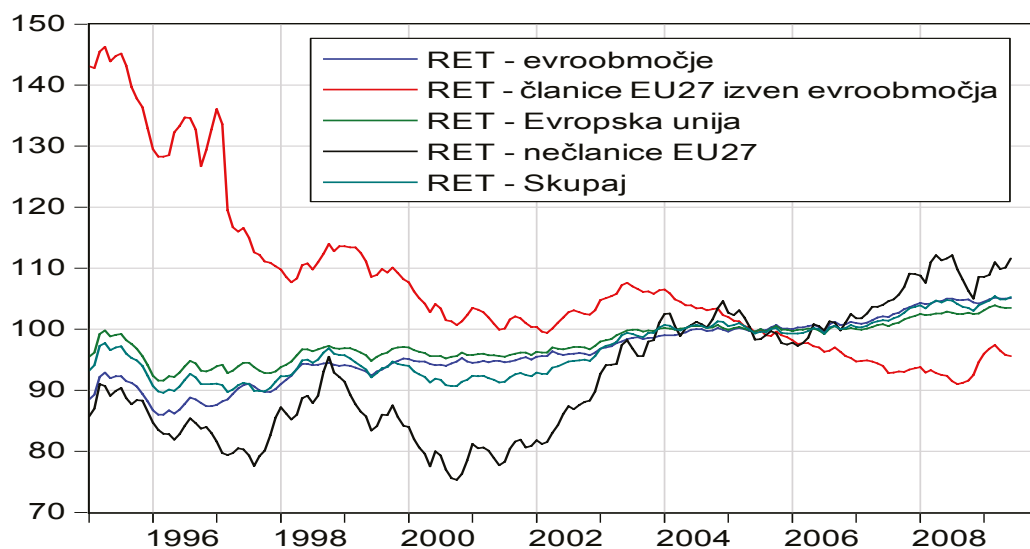
	V obdobju 2000-2008	Medletna rast po letih				Medletna rast četrletno					
		2005	2006	2007	2008	2008Q1	2008Q2	2008Q3	2008Q4	2009Q1	2009q2
Realni efektivni tečaj											
RET - evroobmočje	4.9	0.0	0.6	1.8	1.4	4.2	1.1	0.4	0.1	0.8	3.5
RET - članice EU27 izven evroobmočja	1.6	-3.2	-1.0	-1.2	2.8	4.7	1.0	-0.6	5.9	15.4	15.4
RET - Evropska unija	2.6	-0.5	0.3	1.3	1.6	4.3	1.1	0.2	1.0	3.0	5.3
RET - nečlanice EU27	11.3	-0.8	1.3	9.0	4.7	11.8	10.1	6.0	-8.3	-9.8	-8.0
RET - Skupaj	4.0	-0.5	0.5	2.4	2.1	5.4	2.4	1.1	-0.5	1.0	3.2
Nominalni efektivni tečaj											
NET - evroobmočje	-0.2	-0.3	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1
NET - članice EU27 izven evroobmočja	1.2	-3.2	-0.7	-1.5	2.5	1.7	1.3	-0.1	6.9	15.2	13.1
NET - Evropska unija	-0.1	-0.7	-0.2	-0.4	0.3	0.2	0.1	-0.1	1.0	2.2	2.0
NET - nečlanice EU27	8.3	-1.1	0.7	7.3	3.1	7.6	8.7	5.4	-8.7	-10.6	-10.6
NET - Skupaj	1.2	-0.8	0.0	0.7	0.7	1.3	1.4	0.7	-0.6	0.2	0.0
Tehtano povprečje tujih cen											
TPTC - evroobmočje	4.2	1.7	1.6	2.2	2.2	2.0	2.3	2.2	2.4	2.1	1.7
TPTC - članice EU27 izven evroobmočja	7	2.0	2.6	3.9	3.4	3.3	3.8	3.2	3.5	2.9	3.1
TPTC - Evropska unija	4.7	1.7	1.8	2.5	2.4	2.2	2.5	2.4	2.5	2.2	1.9
TPTC - nečlanice EU27	4.5	1.6	1.8	2.5	2.2	2.3	2.3	2.2	2.1	2.2	2.2
TPTC - Skupaj	4.7	1.7	1.8	2.5	2.4	2.2	2.5	2.4	2.5	2.2	2.0
Razmerje med domačimi in tujimi cenami											
RDTC - evroobmočje	3.1	0.3	0.7	2.0	1.5	4.2	1.2	0.5	0.2	1.0	3.5
RDTC - članice EU27 izven evroobmočja	0.5	-0.1	-0.3	0.3	0.3	2.9	-0.2	-0.5	-0.9	0.1	2.1
RDTC - Evropska unija	2.7	0.2	0.5	1.7	1.3	4.0	1.0	0.4	0.0	0.8	3.3
RDTC - nečlanice EU27	2.8	0.4	0.5	1.6	1.5	3.9	1.2	0.5	0.4	0.9	2.9
RDTC - Skupaj	2.7	0.3	0.5	1.7	1.4	4.0	1.0	0.4	0.1	0.8	3.2
Domače cene											
GDPD Slovenija	7.4	2.0	2.3	4.2	3.8	6.3	3.5	2.7	2.6	3.1	5.2

Vir: ECB, SURS, Eurostat, OECD, izračuni Banka Slovenije.

Pripomba: V izračunu za evroobmočje je upoštevano stanje članic konec leta 2008 (16 držav).

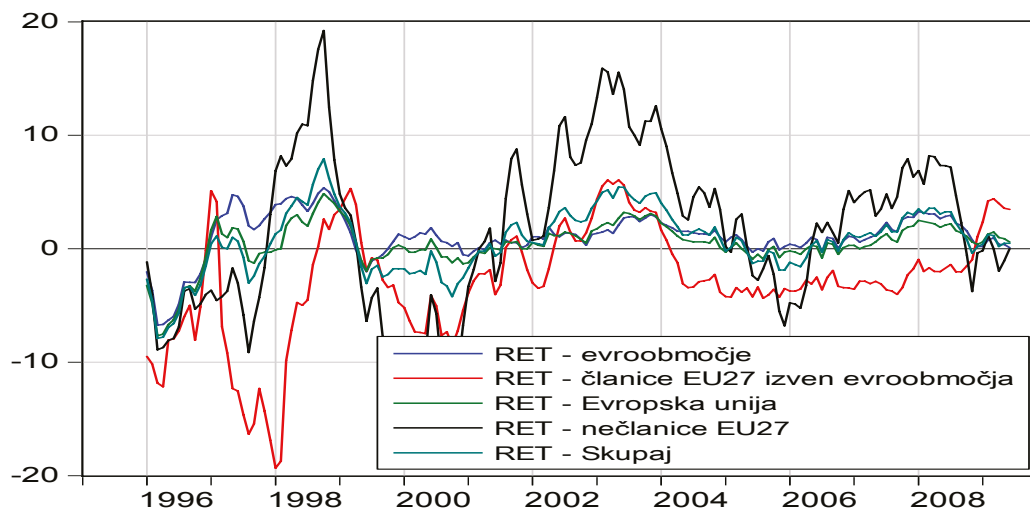
C. Statistična priloga – slikovni prikaz kazalnikov konkurenčnosti

Slika 4a: Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja, merjenega s CPI ob uporabi uteži ECB, normaliziranih na 44 držav partneric (bazno obdobje 2005=100).

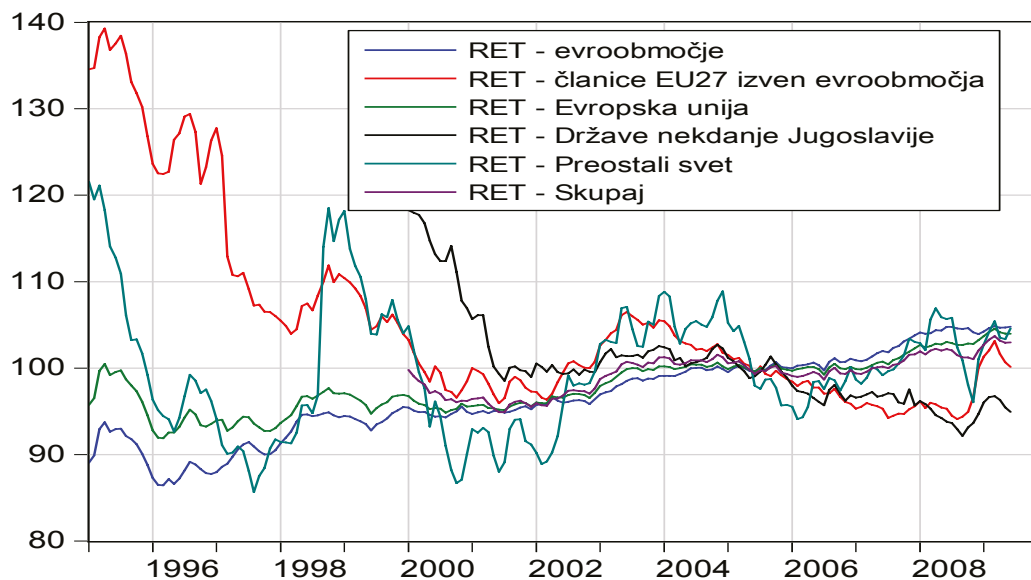
Vir: ECB, izračuni Banke Slovenije.

Slika 4b: Medletne stopnje rasti regionalnih indeksov realnega efektivnega tečaja, merjenega s CPI ob uporabi uteži ECB, normaliziranih na 44 držav partneric.

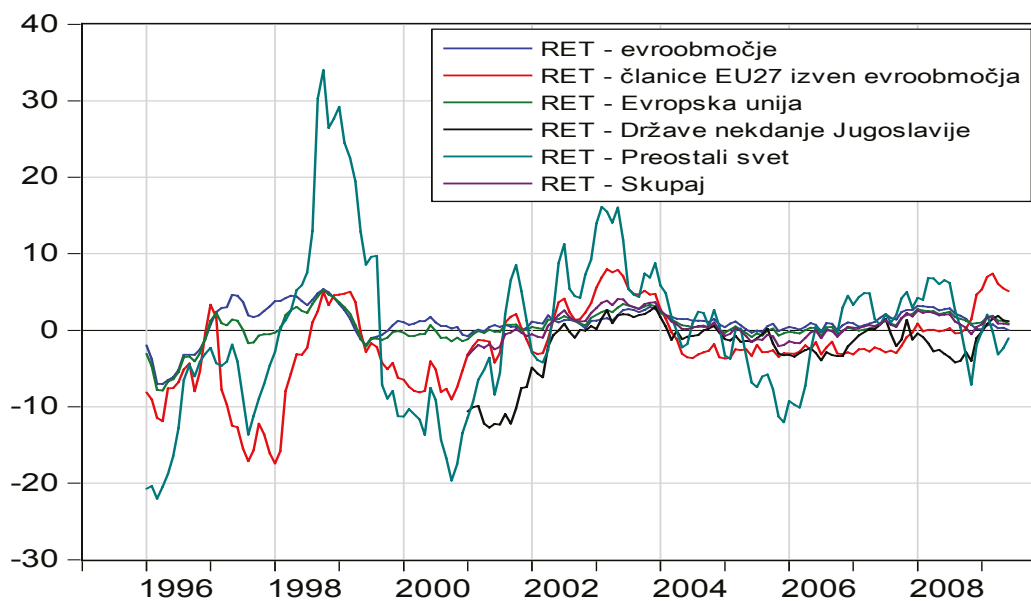
Vir: ECB, izračuni Banke Slovenije.

Slika 5: Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja, merjenega s CPI ob uporabi uteži na podlagi deleža 47 držav partneric v skupnem blagovnem prometu Slovenije (bazno obdobje 2005=100).

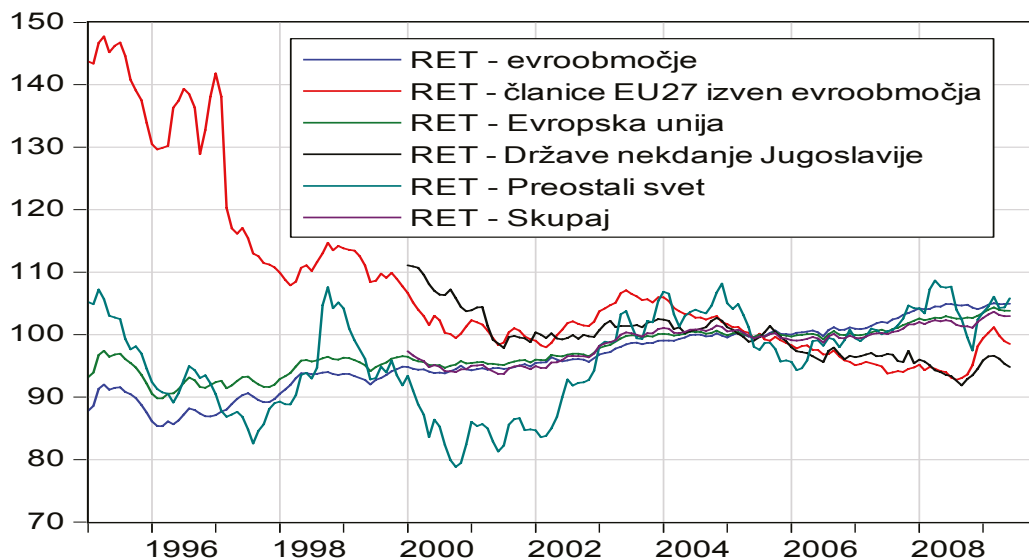
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 6: Medletne stopnje rasti regionalnih indeksov realnega efektivnega tečaja, merjenega s CPI ob uporabi uteži na podlagi deleža 47 držav partneric v skupnem blagovnem prometu Slovenije.

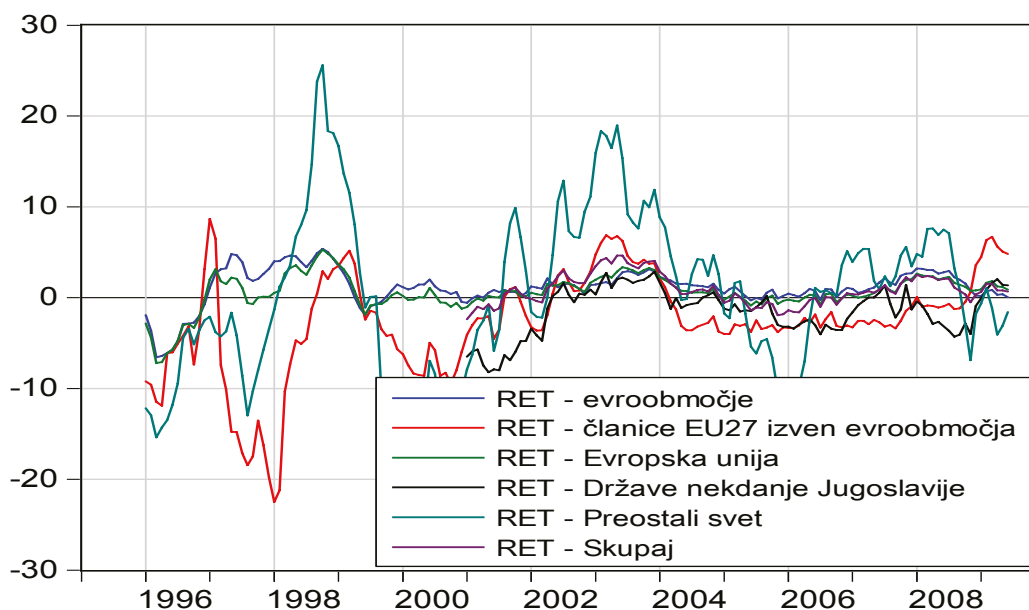
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 7: Indeksi realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s CPI. Pri izračunu so uporabljene letno spreminjajoče se uteži, izračunane iz triletnih povprečij prometa blagovne menjave za 47 držav partneric.

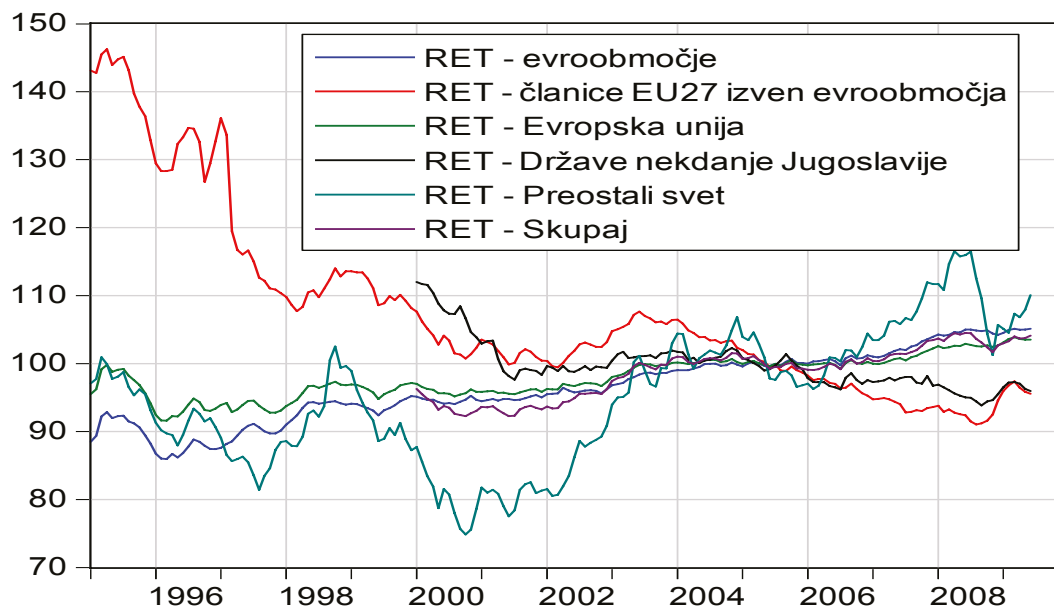
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 8: Medletne stopnje rasti komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s CPI. Pri izračunu so uporabljene letno spreminjajoče se uteži, izračunane iz triletnih povprečij prometa blagovne menjave za 47 držav partneric.

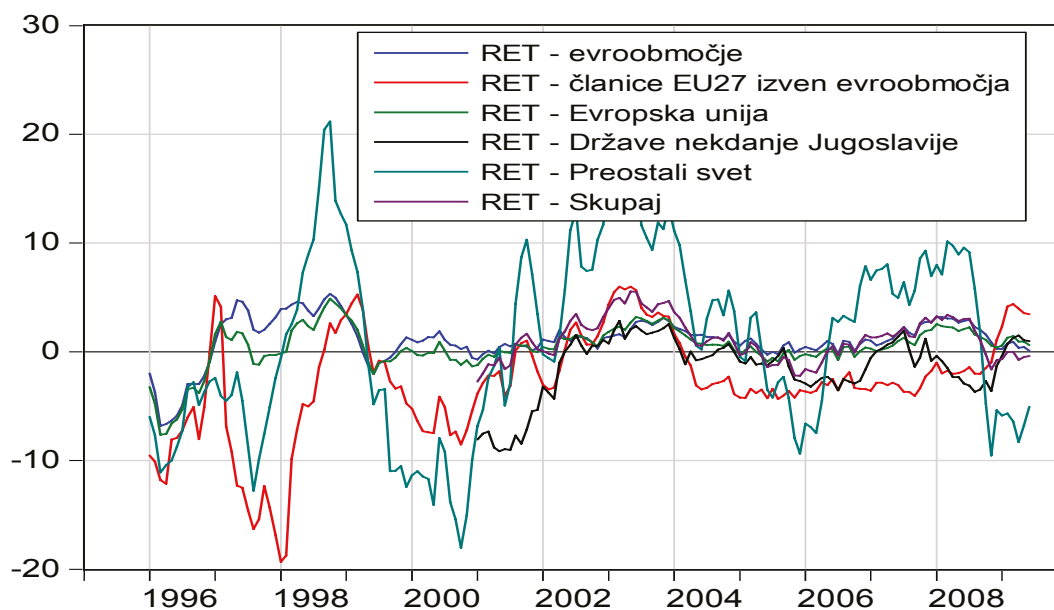
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 9: Indeksi realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s CPI. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za 44 držav partneric, modificirane z dodatnimi tremi državami – republikami nekdanje Jugoslavije.

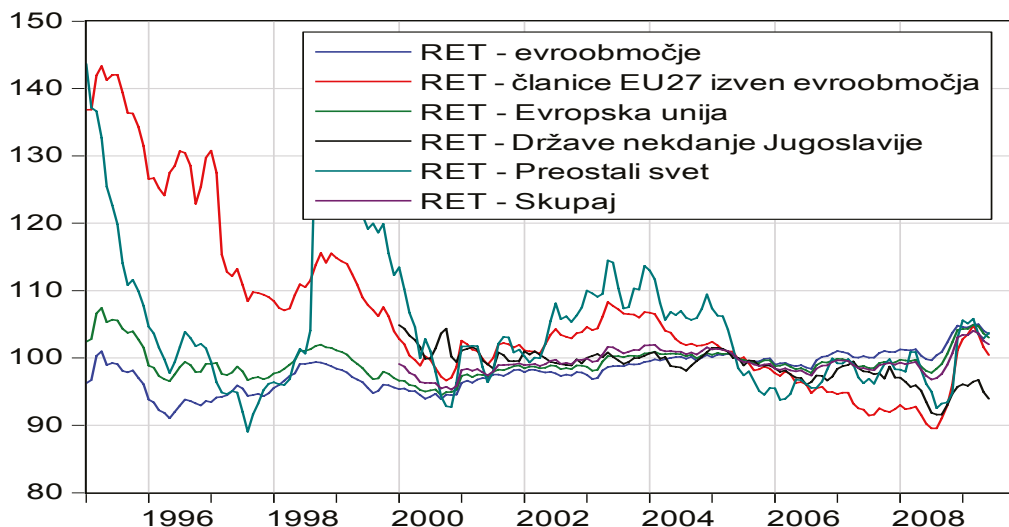
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 10: Medletne stopnje rasti komponent realnega efektivnega tečaja domače valute, merjenega s CPI. Pri izračunu so uporabljene uteži ECB za 44 držav partneric, modificirane z dodatnimi tremi državami – republikami nekdanje Jugoslavije.

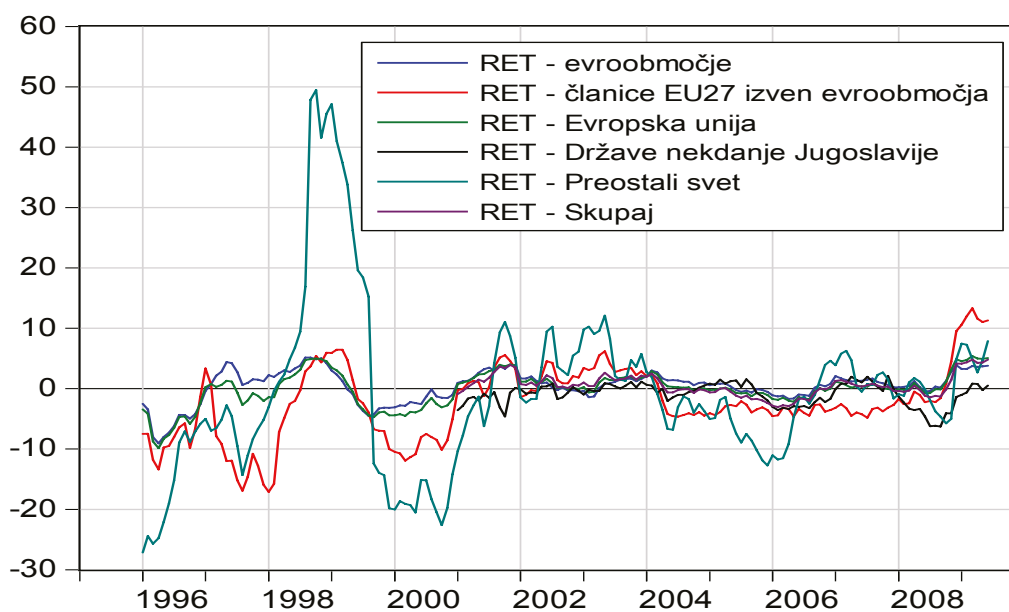
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 11: Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja, merjenega s PPI ob uporabi uteži na podlagi deleža 46 držav partneric (EA brez Malte) v skupnem blagovnem prometu Slovenije (bazno obdobje 2005=100).

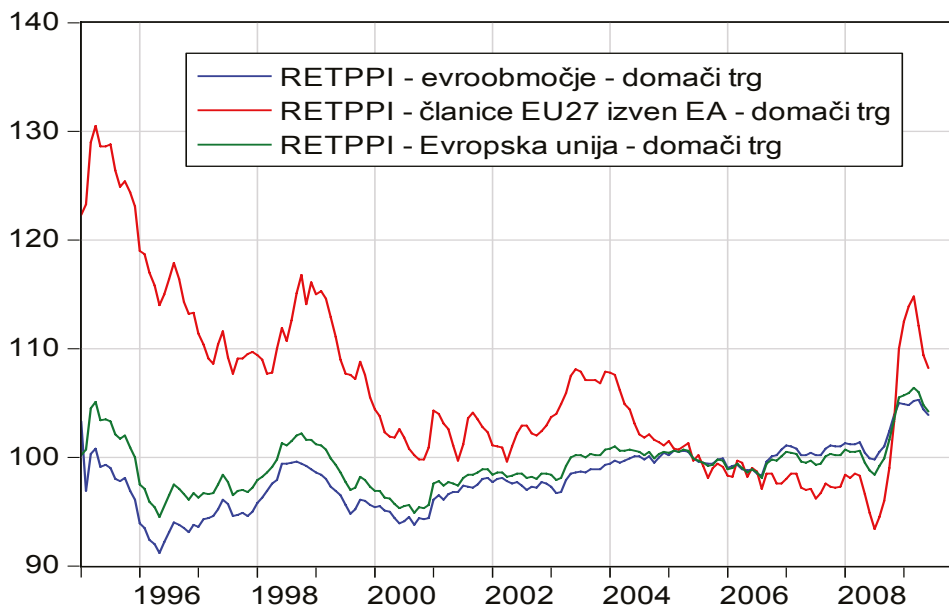
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 11: Medletne stopnje rasti regionalnih indeksov realnega efektivnega tečaja, merjenega s PPI. Uporabljene uteži na podlagi deleža 46 držav partneric (EA brez Malte) v skupnem blagovnem prometu Slovenije.

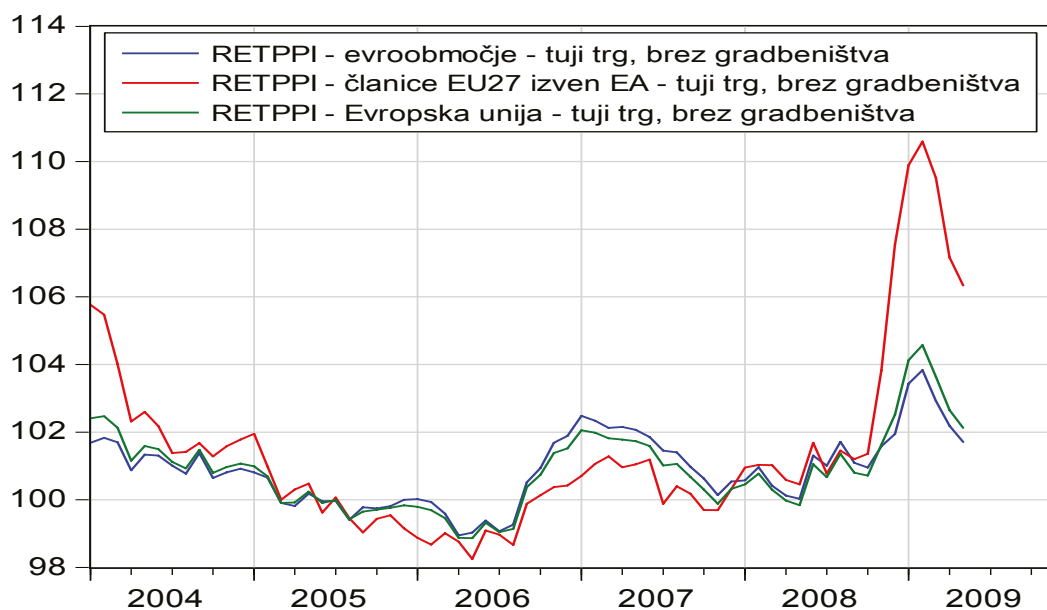
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 13: Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja, merjenega s PPI držav doseženih na domačem trgu ob uporabi uteži ECB za 26 držav partneric iz evropske unije (bazno obdobje 2005=100).

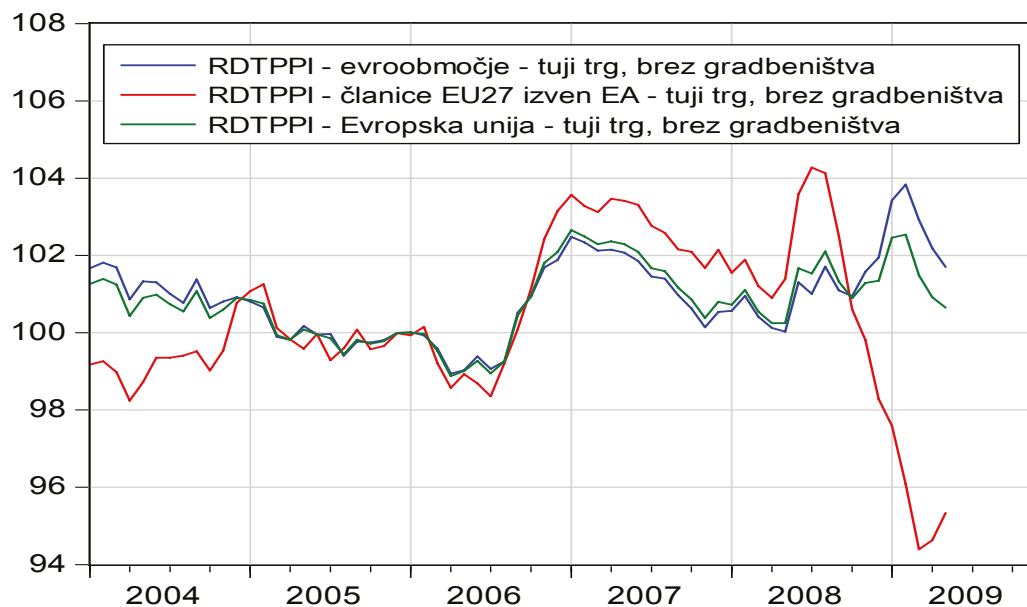
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 14: Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja, merjenega s PPI držav, brez gradbeništva, doseženih na tujih trgih ob uporabi uteži ECB za 26 držav partneric iz evropske unije (bazno obdobje 2005=100).

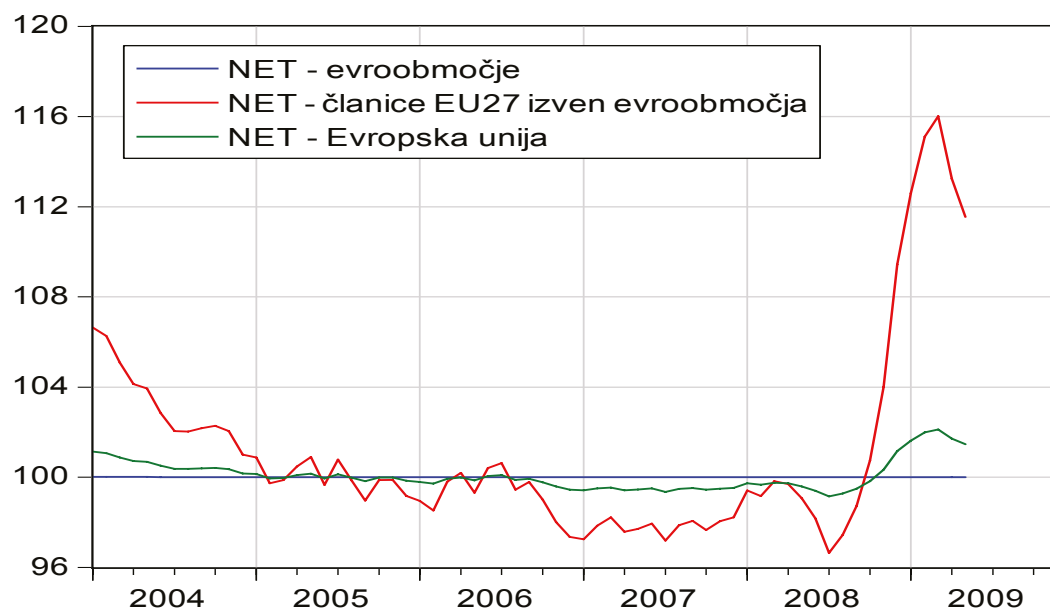
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 14a: Regionalni indeksi razmerij med domačim in tehtanim povprečjem PPI - brez gradbeništva, držav partneric, doseženih na tujih trgih ob uporabi uteži ECB za 26 držav partneric iz evropske unije (bazno obdobje 2005=100).

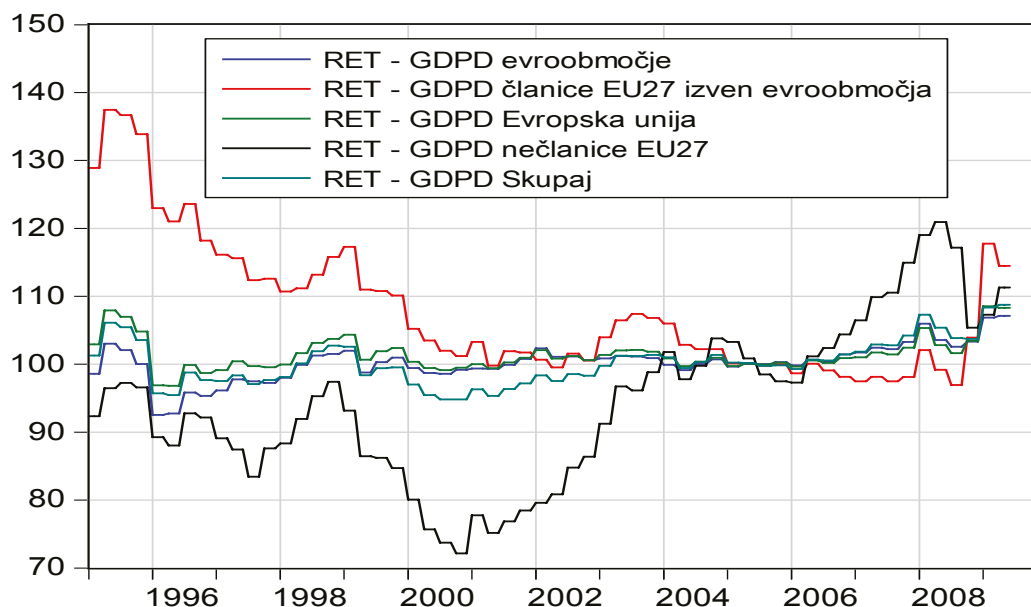
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 14b: Regionalni indeksi nominalnega efektivnega tečaja, ob uporabi uteži ECB za 26 držav partneric iz evropske unije (bazno obdobje 2005=100).

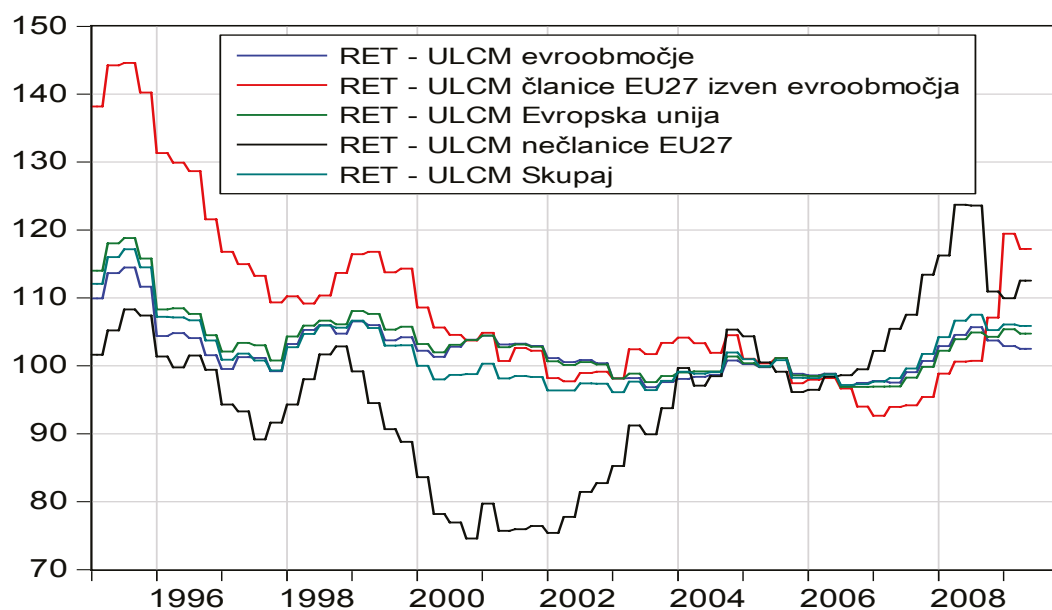
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 15: Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja, merjenega s deflatorjem bruto družbenega proizvoda, (bazno obdobje 2005=100).

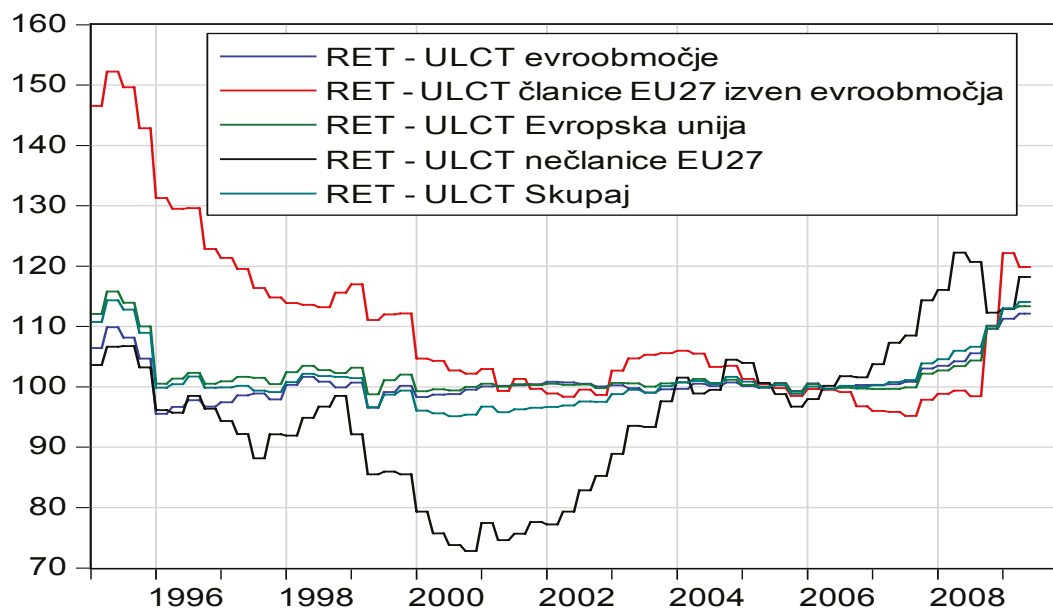
Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 16: Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja, merjenega s stroški dela v predelovalni dejavnosti, (bazno obdobje 2005=100).

Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.

Slika 17: Regionalni indeksi realnega efektivnega tečaja, merjenega s stroški dela v celotnem gospodarstvu, (bazno obdobje 2005=100).

Vir: ECB, SURS, izračuni Banke Slovenije.